

Vård- och omsorgsförvaltningen

Datum
2020-09-16**Sammanträdande organ**

Vård- och omsorgsnämnden

Tid

2020-09-24 kl. 13:15

Plats**OBS! Pensionärernas Hus, Djulögatan 51 (B-salen)**

Nr	Ärende	Beteckning	Föredragande	Sidnr.
1.	Upprop			
2.	Val av justerare			
3.	Fastställande av dagordning			
4.	Information - Ekonomi		Marie Myrbeck	
5.	Aktuell verksamhetsinformation			
6.	Redovisning av delegationsbeslut			2
7.	Delårsrapport vård- och omsorgsnämnden januari-augusti 2020	VON/2020:29	Anna-Lena Ramstedt Marie Myrbeck	4
8.	Ny hyressättningsmodell och hyressättning inom vård- och omsorgsförvaltningen	VON/2018:39	Susanna Kullman Lars Carlberg	33
9.	Redovisning av uppdrag om inrättande av ett kommunalt bostadstillägg inom området funktionsstöd	VON/2020:58	Susanna Kullman Lars Carlberg	52
10.	Sammanträdesdagar 2021 för vård- och omsorgsnämnden och enskilt utskott	VON/2020:62	Mona Kjellström	68
11.	Val av kontaktpolitiker för Resurscenter/LSS-bostäder	VON/2019:1	Mona Kjellström	69
12.	Meddelanden			70
13.	Extra sammanträde			

Ulrica Truedsson (S)
Ordförande

Förhinder anmäls till Mona Kjellström 0150-578 14 mona.kjellstrom@katrineholm.se**Kommande sammanträdesdagar år 2020**

EU torsdagar kl. 13.15-15.00 Lokal: Yngaren 2	Beredning torsdagar kl. 13.15-15.00 Lokal: Yngaren 2	Vård- och omsorgsnämnd torsdagar kl.13.15 Lokal: Yngaren 1 & 2
8/10	29/10	19/11
5/11	26/11	17/12
10/12		

Vård- och omsorgsförvaltningenDatum
2020-09-11Vår beteckning
/Ärendebeteckning/ -
/Ärendeklasskod/

Lednings- och verksamhetsstöd

Vår handläggare
Mona KjellströmErt datum
Ert beteckning

Vård- och omsorgsnämnden

Redovisning av delegationsbeslut

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbesluten.

Sammanfattning av ärendet

Nedan redovisas beslut som har fattats med stöd av gällande delegation på nämndens vägnar.

Tjänstemannabeslut

Datum, §	Typ av beslut	Beslutande
2020-08-01--31	Bostadsanpassningsbidrag	Handläggare
2020-08-01--31	Färdtjänst	Handläggare
2020-08-01--31	Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade	Handläggare
2020-08-01--31	Socialtjänstlagen	Handläggare
2020-09-09, § 21	Beslut att att händelse som rapporterats enligt lex Sarah inte är av så allvarlig karaktär att det utgör ett missförhållande enligt 14 kapitlet, 3 § socialtjänstlagen (lex Sarah).	Susanna Kullman, biträdande förvaltningschef

Utskottsbeslut

Datum, §	Typ av beslut	Beslutande
2020-06-16, §§ 9-14	Individbeslut	Enskilda utskottet

Redan anslagna beslut

Ordförandebeslut

Datum, §	Typ av beslut	Beslutande
2020-09-11, § 22	Nämndens sammanträde den 24 september 2020 hålls inte öppet för allmänheten med anledning av coronapandemin.	Ulrica Truedsson, ordförande

Mona Kjellström
Nämndsekreterare

Beslutet skickas till:

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lednings- och verksamhetsstöd

Datum
2020-09-10Vår beteckning
VON/2020:29 - 041Vår handläggare
Lars Carlberg, utredareErt datum
Ert beteckning
Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämndens delårsrapport 2020

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden antar upprättat förslag till delårsrapport för 2020 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Vård- och omsorgsförvaltningen har upprättat ett förslag till delårsrapport för 2020. Redovisningen innehåller en uppföljning av ekonomi och verksamhet för perioden januari-augusti 2020.

I enlighet med de anvisningar som lämnats till nämnderna ligger rapportens fokus på de avvikelser som inträffat under den redovisade perioden och de åtgärder som krävs för att hantera dessa avvikelser. Med avvikelser avses situationer där ekonomi och verksamhet inte utvecklats som planerat. Därutöver innehåller rapporten en lägesbedömning för de resultatmål i kommunplanen som nämnden berörs av.

För perioden redovisas en positiv avvikelse mot budget om 3 026 tkr.

Ärendets handlingar

- Delårsrapport vård- och omsorgsnämnden 2020

Anna-Lena Ramstest
FörvaltningschefLars Carlberg
Utredare

Beslutet skickas till: Kommunstyrelsen, akten

Förslag

Delårsrapport

Vård- och omsorgsnämnden Delår 2020

Dnr: VON/2020:29-041

Datum: 2020-09-10

Antagen: Vård- och omsorgsnämnden: 2020-XX-XX, § X

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Verksamhet.....	5
Ansvarsområde.....	5
Privata utförare.....	5
Väsentliga organisationsförändringar	5
Volymutveckling.....	6
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	7
Lägesrapport.....	7
Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer.....	9
Åtgärdsplan	9
Händelser under perioden	11
Händelser av väsentlig betydelse.....	11
Övriga händelser	11
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	12
Målbedömning med prognos	12
Ekonomiskt utfall med prognos	15
Väsentliga personalförhållanden.....	17
Personalkostnader & personalstyrka	17
Kompetensförsörjning & kompetensutveckling.....	18
Hållbart arbetsliv & arbetsmiljö.....	18
Särskilda uppdrag.....	19
Uppdrag från övergripande plan med budget 2020-2022.....	19
Bilaga: Uppföljning av indikatorer	20
Tillväxt, fler jobb & ökad egen försörjning	20
Attraktiva boende- & livsmiljöer	20
En stark & trygg skola för bättre kunskaper	21
Trygg vård & omsorg	21
Ett rikt kultur- idrotts- & fritidsliv.....	25

Hållbar miljö.....	26
Attraktiv arbetsgivare & effektiv organisation.....	26

Inledning

Delårsrapporten omfattar perioden 1 januari 2020 till och med 31 augusti 2020. Strukturen på delårsrapporten utgår från styrsystemet, kommunplanen och övergripande plan med budget. Det är vad som beslutats i Kommunplan 2019-2022 och Övergripande plan med budget 2020-2022 som delårsrapporten ska svara upp gentemot. Nämnder och bolag lämnar i sin delårsrapport underlag för den kommunövergripande delårsrapport som behandlas av kommunfullmäktige i oktober.

Delårsrapporten utgör en väsentlig del av den löpande uppföljningen av kommunens verksamhet och ekonomi. I delårsrapporten redovisas och analyseras läge och förväntad utveckling gällande kommunens verksamhet och ekonomi, i förhållande till de beslutade målen och de ekonomiska ramarna. Syftet med delårsrapporten är att ge underlag för att kunna vidta åtgärder om utvecklingen inte följer det som planerats.

Verksamhet

Ansvarsområde

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen (2001:453) beträffande omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning, samt insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387).

Till vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde hör även ansvar för hälso- och sjukvård i ordinärt boende från 18 år samt ansvar för hälso- och sjukvård i särskilt boende, boendestöd, dagverksamhet och daglig verksamhet. Till vård- och omsorgsnämndens ansvar hör även betalningsansvar enligt lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Nämnden ansvarar även för verksamhet enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962) för fritt val av utförare inom äldreomsorgens hemtjänst.

I nämndens ansvar ingår prövning utifrån ett antal lagar, bland annat av bidrag enligt lag (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag och prövning av tillstånd till resor enligt lag (1997:736) om färdtjänst och lag (1997:735) om riksfärdtjänst.

Privata utförare

Vård- och omsorgsnämnden införde 2011 fritt val av utförare enligt Lagen om Valfrihetssystem (LOV) inom hemtjänst. Den som beviljats hemtjänst kan välja vem som ska utföra insatserna. Katrineholms kommun har både interna och externa utförare. Alla utförare är godkända av kommunen. Vissa erbjuder enbart serviceinsatser medan övriga erbjuder både service- och omvårdnadsinsatser. De brukare som inte väljer utförare tilldelas kommunen som utförare av hemtjänst. Privata utförare utför idag cirka 30 procent av all hemtjänst.

Vård- och omsorgsnämnden har fem externa placeringar enligt LSS, Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade. Vid externa placeringar har kommunen inte kunnat tillgodose brukarens behov i kommunens egen regi. Vid köp av externa platser för barn och ungdomar är behovet i första hand behov av skolgång på annan ort. Vård- och omsorgsförvaltningen har fem pågående externa placeringar enligt SoL, Socialtjänstlagen. Dessa externa placeringar riktar sig mot socialpsykiatrins målgrupp. Kommunen har själv inte kunnat tillgodose dessa behov i den egna verksamheten.

Personlig assistansersättning beviljad enligt socialförsäkringsbalken samt personlig assistans enligt LSS utförs både av externa och interna utförare. Den som blir beviljad personlig assistans har inflytande i vem som blir sin personliga assistent samt kan välja vem som ska utföra assistansen. Av personlig assistans beviljad enligt LSS utför externa utförare cirka 90 procent och interna cirka 10 procent. Inom personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken utför externa utförare cirka 70 procent och interna utförare cirka 30 procent.

Väsentliga organisationsförändringar

Vård- och omsorgsförvaltningens nya organisation trädde i kraft i januari 2020. I den nya organisationen samlas verksamheterna i områdena äldreomsorg, funktionsstöd och förvaltningskontor. Avsikten med förändringen var att minska antalet verksamhetsområden inom förvaltningen för att förbättra samverkan och stärka helhetsperspektivet. Justeringen av organisationen skulle ge bättre förutsättningar för tydligare styrning, ökad effektivitet och höjd delaktighet inom förvaltningens verksamheter.

Volymutveckling

Volymmått	Utfall 2019	Utfall jan-jun 2020	Prognos 2020
Utförda hemtjänsttimmar per månad, intern regi	15 298	15 888	16 000
Utförda hemtjänsttimmar per månad, extern regi	7 100	7 087	7 100
Personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken, internt utförd	8 182	6 777	7 000
Personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken, externt utförd	12 568	14 417	14 500
Personlig assistans enligt LSS, internt utförd	642	511	550
Personlig assistans enligt LSS, externt utförd	6 126	5 524	5 600
Belagda platser på LSS-boende	141	139	145
Externa placeringar LSS	6	5	5
Antal brukare med daglig verksamhet inom LSS per månad	229	237	240
Beviljade timmar boendestöd per månad	1 369	1 556	1 600

Kommentar till volymutveckling

I jämförelse med i förra året noteras under första halvåret 2020 att den interna hemtjänsten har ökat i antal utförda timmar per månad jämfört med genomsnittet per månad för 2019, vilket beror på fler antal brukare. Den externa hemtjänsten ligger i nivå med föregående år.

Beviljade timmar för boendestöd per månad har ökat, då ett par nya brukarärenden med mer omfattande behov har tillkommit och detta kräver ökade personalresurser. Vård- och omsorgsförvaltningen kommer att se över behoven för att på sikt skapa fler boendeplatser och korttidsplatser för brukare inom socialpsykiatri på grund av volymökningen.

Av 237 platser inom daglig verksamhet inom LSS utgör sex av dessa externa platser som förvaltningen säljer till andra kommuner.

Internt utförd personlig assistans beviljat enligt LSS och enligt socialförsäkringsbalken har minskat jämfört med föregående år. Flera ärenden har avslutats inom den interna verksamheten. Externt utförd personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken har ökat markant, vilket påverkar kommunens kostnad, då kommunen står för de första 20 timmarna.

Den externa och interna personliga assistansen beviljad enligt LSS har sjunkit under första halvåret 2020 jämfört med förra året.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Lägesrapport

Coronapandemin

Under det första halvåret har vård- och omsorgsförvaltningen anpassat verksamheten i syfte att säkerställa en trygg och säker vård och omsorg genom att minska smittspridningen och säkerställa nödvändiga insatser för brukarna. Vård- och omsorgsförvaltningen gick upp i stabsläge i mars månad och var i stabsläge fram till mitten av juni månad. Pandemin pågår, men förvaltningen är inte i kris. Förvaltningen har fortsatt regelbundna avstämningsmöten gällande covid-19. En särskild arbetsgrupp följer utvecklingen och nya bedömningar görs återkommande. Om förändring sker är förvaltningen beredd att snabbt starta upp krisorganisationen igen.

Sedan pandemiutbrottet har vård- och omsorgsförvaltningen följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer och Region Sörmlands rutiner för hantering av covid-19. I arbetet har samverkan med olika aktörer som Länsstyrelsen och Region Sörmland med flera varit värdefull.

Fortlöpande information om nuläge kring coronapandemin till medarbetare, brukare och anhöriga via kommunens webbplats och intranätet har varit en viktig del för att minska smittspridningen och oro.

Stort fokus har legat på att skaffa fram skyddsutrustning till verksamheterna. För att klara uppdraget tillsattes en tillfällig samordnande inköpsorganisation som har i uppdrag att samordna inköp, säkerställa en god logistik, lagerhållning och transport av utrustning till verksamheterna. Arbetet har lett till skapandet av ett centralförråd som hanteras med stöd från service- och teknikförvaltningen. Detta har varit ett framgångsrikt koncept och det utreds hur arbetet med centralförrådet ska fortsätta framöver.

Den 30 mars 2020 fattade regeringen beslut om besöksförbud på särskilda boenden för äldre. I Katrineholms kommun fattades beslutet om besöksförbud i ett tidigare skede, den 12 mars, för att begränsa smittspridningen av sjukdomen covid-19. Vård- och omsorgsförvaltningen har fortsatt besöksförbud på boendena. Förvaltningen har därför skapat mötesplatser utomhus vid boendena. Inköp av skärmar och samtalsförstärkare har möjliggjort att brukare och dess närstående kan träffas på ett tryggt och säkert sätt utomhus under coronapandemin. Även erbjudit möjlighet till digitala samtal mellan brukare och anhöriga.

En av vård- och omsorgsförvaltningens största utmaningar har varit att säkerställa personalförsörjningen för verksamheterna. Detta har lett till att verksamheter under våren har reducerats, stängts eller utförs på annat sätt i syfte att säkerställa personalbemanningen och för att minska smittspridningen. Vidtagna åtgärder har möjliggjort en omfördelning av vård- och omsorgsförvaltningens resurser. Flera verksamheter som har hållits stängda har öppnats upp igen. Inför varje uppstart av en verksamhet har en handlingsplan med anpassningar tagits fram för att förhindra smittspridning.

För att hantera personalförsörjningen omorganiserades och utökades vård- och omsorgsförvaltningens bemanningsenhet under mars månad i syfte att omfördela och nyrekrytera resurser till verksamheterna. Utvecklingen har skett med egna resurser men även med stöd av

resurser från bildningsförvaltningen och kommunens HR-avdelning. Bemanningseenheten har sedan juli månad återgått till ordinarie verksamhet. Personalbyte mellan verksamheter inom förvaltningen har lett till en ökad intern rörlighet och kompetensutveckling.

Samtidigt som arbetet med coronapandemin har medfört stora utmaningar så har det även lett till utveckling av nya arbetssätt. Exempelvis har förvaltningen tagit fram en digital introduktionsutbildning för nyanställda som nu har implementerats i verksamheten. Det har även tagits fram utbildningsfilmer om basala hygienrutiner och klädregler, personlig skyddsutrustning och ergonomi. Det har genomförts extra digitala utbildningssatsningar kring covid-19 för medarbetarna. Förvaltningen har även arbetat med att öka den digitala tillgängligheten exempelvis digitala visningar av lägenheter på särskilda boenden för äldre inför inflyttning. En åtgärd för att minska smittspridningen har varit att minska antalet fysiska möten. Detta har lett till ett stort ökat användande av digitala mötesformer.

För att förhindra smittspridning på särskilda boenden för äldre i kommunen beslutade vård- och omsorgsnämndens ordförande på nämndens vägnar att inflyttning till särskilda boenden stoppades under perioden 2020-04-22 till 2020-05-31. En individuell prövning kunde dock göras om det förelåg särskilda skäl för undantag från beslutet. Inflyttningsstoppet har påverkat väntetiderna till särskilda boenden för äldre. En handlingsplan togs fram inför att inflyttningsstoppet skulle hävas för att kunna hantera att många brukare hade behov av att flytta in på boenden under en kort tidsperiod.

Med anledning av coronapandemin har sociala aktiviteter för brukarna fått genomföras på annat sätt. Större evenemang och aktiviteter har ställts in. Aktiviteterna har varit mer individanpassade eller skett i mindre grupper. Många aktiviteter och underhållning har varit utomhus.

Vård- och omsorgsförvaltningen har fortsatt arbetat med ekonomiska månadsbokslut för att följa den ekonomiska utvecklingen. Det som påverkat eller kommer att påverka ekonomin negativt utifrån coronapandemin är inköp av skyddsutrustning, hantering av smittförande avfall, utökad bemanning av sjuksköterskor och baspersonal, ökade sjukskrivningar samt införande av arbetssätt med kohortvård. Med kohortvård menas att personal avdelas för att endast vårda sjuka. Även extra inköp av arbetskläder, extra tvätt och smittstäd har bidragit till ökade kostnader.

Övriga viktiga förhållanden

Under första delåret har fokus varit att hantera coronapandemin vilket resulterat i att annat arbete har fått stå tillbaka. Det betyder att många uppdrag och utvecklingsarbeten inte påbörjats enligt plan.

Vård- och omsorgsförvaltningen har under 2020 rekviderat statsbidrag för välfärdsteknik, statsbidrag för att utveckla arbetet för ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom och motverka ensamhet bland äldre samt statsbidrag för en god och nära vård. Arbetet har inte påbörjats enligt plan men förväntas kunna starta upp under hösten.

Dufvegården, det nya vårdboendet i Katrineholms kommun, förväntas stå klart vid årsskiftet 2020/2021. Verksamheterna vid de befintliga vårdboendena Strandgården och Furuliden flyttas till Dufvegården. Planen är att Strandgården flyttas i januari 2021 och att Furuliden följer därefter. Vård- och omsorgsförvaltningen, som har huvudansvaret för flyttprocessen, har påbörjat processen med förberedelserna för inflyttning av det nya boendet. Planeringsarbetet har påverkats av coronapandemin, vilket kan komma att medföra en viss fördröjning. Målet kvarstår att inflyttning ska starta i januari 2021.

En ny gruppboende enligt LSS planeras att stå färdig i början av 2021. Ett förberedelsearbete för starten av detta boende pågår. Risk finns för fördröjningar på grund av överklagan av detaljplan, vilket kan få effekter av att beslut inte kan verkställas.

Redovisningen av kommunstyrelsens särskilda uppdrag att planera för en fortsatt utveckling av boendeplatser för vård- och omsorgsnämndens brukare har skjutits fram till mars 2021.

Det särskilda beredningsuppdraget att göra jämförelser och ta vara på goda exempel inom hemtjänsten avviker från plan. Vård- och omsorgsförvaltningen har inlett arbetet med att analysera och jämföra effektivitet och måluppfyllelse inom hemtjänsten. Förvaltningen kommer att fortsätta arbeta med planen som sattes 2020, med viss justering, även under 2021.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Risk	Orsak	Möjliga konsekvenser	Hantering
Långvarig coronapandemi Exempel risker: personalbrist, brist på skyddsutrustning, svårigheter att utföra beslutade insatser, psykosocial ohälsa	Omvärlden och beslut som fattas av regeringen och myndigheter påverkar verksamheten	Brister i brukar- och patientsäkerhet, personalbrist, brist på skyddsutrustning, ekonomiska konsekvenser	Följa framtagna rutiner. Säkerställa tillgång till skyddsutrustning via centralförrådet för skyddsutrustning. Samordning av personalresurser i kommunen. Samverka med Region Sörmland och andra aktörer
Kompetensbrist	En förskjutning från Regionen till kommunen med svårare och mer avancerad sjukvård (nära vård). Svårighet att delegera personal. Svårighet att rekrytera personal	Brister i brukar- och patientsäkerhet med risk att brukare/patienter inte får den sjukvård de behöver	Utveckla samverkan med Regionen. Höja kompetensen bland befintlig omvårdnadspersonal och legitimerad personal. Utveckla arbetsmetoder och arbetssätt
Personalbrist	Svårt att rekrytera behörig personal och hög sjukfrånvaro	Brister i brukar- och patientsäkerhet	Arbeta för attraktiv arbetsgivare, marknadsföra vård- och omsorgsycket, ta emot studenter och praktikanter
Implementering av nytt verksamhetssystem efter upphandling. Digital kompetensbrist	Ny upphandling av verksamhetssystem.	Brister i kommunikation och dokumentation	Utbilda personal, ökad digital tillgänglighet
Överklagan detaljplan för ny gruppbostad LSS	Inkommen överklagan	Kan inte verkställa beslut, vilket kan leda till vite samt behov av att köpa platser	Följa processen och hantera utifrån beslut

Åtgärdsplan

Pågående åtgärder

Förvaltningsövergripande

- Byggt upp ett centralförråd för skyddsutrustning där enheter inom vård- och omsorgsförvaltningen kan hämta ut eller få utlevererat material till sin enhet vid behov. Fortsatt arbete med hantering och utveckling av centrallagret.
- Arbeta utifrån framtagna planer för nyttjandet av sökta statsbidrag för välfärdsteknik, arbeta för ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom och motverka ensamhet bland äldre samt en god och nära vård.
- Planera för öppnandet av Dufvegårdens vårdboende.
- Planera för att genomföra Äldreomsorgslyftet.

Äldreomsorg

- Besöksförbud på särskilda boenden för äldre.
- Avrådan från växelvård på korttidsboende.
- Alternativa mötesforum inom särskilt boende för äldre.

Funktionsstöd

- Se över besök i allmänna utrymmen på gruppboendestäder och serviceboendestäder.

Förvaltningskontor

- Biståndshandläggare har färre fysiska hembesök utifrån nya arbetsmetoder.
- Anhörigcentralen har öppnat verksamheten igen, men har förändrade arbetssätt via digitala lösningar och mindre grupper.

Planerade åtgärder

- Utvärdera pandemiplan.
- Fortsätta utvecklingen av digitala utbildningar.
- Minska antalet fysiska möten.
- Se över och ta tillvara nya arbetssätt.
- Se över Bemanningssenhetens uppdrag.
- Fortsatt arbete med följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler.
- Återta arbetet med värdegrunden för vård- och omsorgsförvaltningen.
- Redovisa förslag på ny hyressättningsmodell och ta fram förslag på att inrätta ett kommunalt bostadstillägg inom funktionsstöd.

Händelser under perioden

Händelser av väsentlig betydelse

Två utförare av hemtjänst enligt Lagen enligt Lagen om Valfrihetssystem (LOV) har avslutats under 2020. Brukarna som hade dessa utförare har fått möjlighet att välja ny utförare som ska utföra deras insatser.

Vård- och omsorgsförvaltningen har möjliggjort en hemmaplanslösning med dygnet runt bemanning.

Nytt avtal för trygghetslarm inom särskilt boende för äldre och ordinärt boende i hemtjänst har ingåtts. Implementering pågår under 2020 och 2021.

Införandet av molnbaserad lagringslösning och billigare licenser för program förväntas påverka ekonomi och kvalitet i positiv riktning. Vård- och omsorgsförvaltningen har tydliggjort strukturen för att visualisera processer och rutiner på intranätet. Detta förväntas leda till ökad effektivitet och kvalitet i vården och omsorgen.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) genomförde under hösten 2019 en granskning av Strandgårdens demensboende. Inom ramen för granskningen har vård- och omsorgsnämnden fått lämna in uppgifter och handlingar till inspektionen. I mitten av november genomförde myndigheten även en oanmäld nattinspektion på boendet. I februari 2020 inkom beslut om att ärendet avslutas då inga brister uppmärksammats inom de områden som tillsynen omfattat.

Slutbetänkandet Hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) överlämnades till regeringen den 26 augusti 2020. Utredningens större förslag handlar om förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst, övergripande planering och planering av insatser, kunskapsbaserad socialtjänst och möjligheten att tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning. Utredningen föreslår att en ny socialtjänstlag ska ersätta nuvarande lag som ska få karaktären av ramlag. Enligt ett tilläggsdirektiv till det ursprungliga kommittédirektivet skulle utredningen särskilt pröva om äldre som grupp ska brytas ur socialtjänstlagen och därmed särregleras genom en egen lag. Utredningen föreslår att regeringen inte inför en äldre lag. Slutbetänkandet kommer nu att genomgå sedvanlig beredning i Regeringskansliet.

Övriga händelser

Flera större inplanerade kulturella och sociala aktiviteter har inte genomförts, som exempelvis Festival för mogna och Funkismello. Vård- och omsorgsförvaltningen har istället genomfört andra former av aktiviteter. Exempelvis har förvaltningens egen trubadur genomfört en utomhusturné utanför särskilda boenden för äldre under våren och sommaren, vilket varit mycket uppskattat bland brukarna.

Kontinuerligt arbete sker för att visa medarbetare och medborgare processen kring byggandet och inflyttning av vårdboendet Dufvegården. Detta sker både fysiskt och digitalt.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Målbedömning med prognos

Kommentar

Under första delåret har fokus varit att hantera coronapandemin vilket resulterat i att annat arbete har fått stå tillbaka. Det betyder att många uppdrag och utvecklingsarbeten inte påbörjats enligt plan. Vård- och omsorgsförvaltningen har genomfört många aktiviteter på ett annat sätt. Det är viktigt att framåt ta vara på nya arbetssätt och metoder. Exempelvis har förvaltningen utvecklat arbetet med digitala lösningar.

Tillväxt, fler jobb & ökad egen försörjning

Status	Resultatmål	Prognos	Kommentar
◆	Ökad sysselsättning KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB	◆	Coronapandemin har lett till svårigheter att få nya praktikplatser inom daglig sysselsättning/verksamhet, för att få ut fler till egen försörjning. Befintliga praktikplatser har dock behållits. Vård- och omsorgsförvaltningen kommer att fortsätta ta emot praktikanter och studenter samt arbeta med att motivera medarbetare till heltidsarbete.

Attraktiva boende- & livsmiljöer

Status	Resultatmål	Prognos	Kommentar
◆	Tryggare offentliga miljöer KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KIAB, VSR	◆	Vård- och omsorgsförvaltningen verkar aktivt för att utomhus- och gemensamhetsmiljöer i anslutning till verksamhetens boendeenheter ska vara inbjudande, trivsamma och trygga.

En stark & trygg skola för bättre kunskaper

Trygg vård & omsorg

Status	Resultatmål	Prognos	Kommentar
◆	Fler brukare inom vård och omsorg ska ha en positiv upplevelse kring bemötande, förtroende och trygghet KS, VON, KFAB	◆	Under coronapandemin har vård- och omsorgsförvaltningen arbetat med att sprida information till brukare och närstående för att öka tryggheten. Förvaltningen har även arbetat med digitala lösningar samt skapat mötesplatser för brukare och anhöriga utomhus på särskilt boende för äldre.
◆	Ökade förutsättningar för aktiviteter för brukare inom vård och omsorg KULN, VON	◆	Inga större aktiviteter och evenemang har genomförts under coronapandemin. Arbetet har varit mer individanpassat eller skett i mindre grupper. Många aktiviteter och underhållning har varit utomhus. Det har varit utökade spelningar med trubadur utanför boendena.
◆	Måltiderna inom vård och omsorg ska utvecklas STN, VON	◆	Under 2020 har brukare inom ordinärt boende fått utökad valmöjlighet och kan välja mellan 10 olika maträtter per vecka. Inom uppdraget psykisk hälsa planeras för att genomföra en digital utbildning för personal inom funktionsstöd och hemtjänst kring kost, nutrition och hälsa. .

Status	Resultatmål	Prognos	Kommentar
◆	Stärkt patientsäkerhet inom vård och omsorg VON	◆	En god samverkan, med regionen och internt, är viktigt för att bidra till en starkt patientsäkerhet. Vård- och omsorgsförvaltningen ser behov av att stärka samverkan internt mellan olika professioner. Förvaltningen planerar för att införa digital signering av hälso- och sjukvårdsåtgärder. Arbetet med nära vård ska Intensifieras under hösten. Vidare ska loggbara läkemedelsskåp installeras.
◆	Ökad möjlighet till delaktighet och inflytande SOCN, VON	◆	Brukarråd har ställts in, men inom vissa verksamheter har interna brukarråd utan politiker hållits för att stärka brukarnas delaktighet. Funktionsstöd har fortsatt arbetat med delaktighetsmodellen. Arbetet fortsätter utifrån verktyget IBIC (Individens behov i centrum) som möjliggör brukare att vara mer delaktiga i sin vård och omsorg. Vidare genomförs journalgranskning av social dokumentation för att analysera brukarnas möjlighet till delaktighet.
◆	Anhörigstödet ska utvecklas SOCN, VON	◆	Anhörigcentralen har hållits stängt större delen av delåret. Vård- och omsorgsförvaltningen har därför haft en extra telefonlinje för vård och omsorg direkt öppet. För att stärka anhörigstödet har förändrade arbetsätt med digitala lösningar skapats.
◆	Kommunens kostnader för placeringar ska minska BIN, SOCN, VON	◆	I första hand provas alltid hemmaplanslösningar. Ingen ökning av antal placeringar.

Ett rikt kultur- idrotts- & fritidsliv

Status	Resultatmål	Prognos	Kommentar
◆	Fler ska delta aktivt i kultur-, idrotts- och fritidslivet KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VON	◆	Arbetet har återupptagits mer under sommaren för att fler ska delta aktivt i kultur-, idrotts- och fritidslivet. Det har varit mer fokus på individanpassade aktiviteter. Verksamheten har även använt utomhusmiljöer mer och kulturutbud som finns i kommunen som exempelvis "Hitta ut"-kontroller och vandringsleder.
◆	Kultur, idrott och fritid för barn och unga ska prioriteras KS, BIN, KULN, STN, VON	◆	Kulturstrategin för barn och unga antogs under våren 2020 och implementering fortsätter under hösten. Det har varit fokus på individuella lösningar inom enheten.
◆	Jämställda kultur- och fritidsverksamheter KS, BIN, KULN, STN, VON	◆	Under coronapandemin har kultur- och fritidsaktiviteter haft fokus på individuella lösningar utifrån individens intressen.

Hållbar miljö

Status	Resultatmål	Prognos	Kommentar
◆	Ökad energieffektivitet i kommunens lokaler KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KIAB	◆	Vård- och omsorgsförvaltningen har minskat antal fysiska möten och resande till möten genom att ha mer digitala mötesformer.

Attraktiv arbetsgivare & effektiv organisation

Status	Resultatmål	Prognos	Kommentar
◆	Säkrad kompetensförsörjning KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON	◆	Vård- och omsorgsförvaltningens återkommande sommarkurs för elever i årskurs åtta ställdes in under våren. Förvaltningen planerar för att genomföra Äldreomsorgslyftet under hösten 2020. Vidare kommer medarbetare från förvaltningen att delta i traineeprogrammet. Ny kompetensförsörjningsplan ska tas fram.

Status	Resultatmål	Prognos	Kommentar
◆	Ökat medarbetarengagemang KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON	◆	Det varit mycket flexibilitet och engagemang bland medarbetarna för att hantera coronapandemin.
◆	Förbättrad hälsa för kommunens medarbetare KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON	◆	Hälsoveckan kommer att genomföras under hösten. 2020 års kvalitetspris används till personalfrämjande åtgärder för samtliga medarbetare.
◆	Kommunens tillgänglighet för invånarna ska öka KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON	◆	Arbetat med att öka digitala tillgängligheten för invånarna genom exempelvis digitala lägenhetsvisningar på särskilt boende för äldre.
◆	Ökad digital delaktighet KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON	◆	Vård- och omsorgsförvaltningen har arbetat med att främja ökad digital delaktighet internt och externt. Exempelvis genom informationsspridning, möten och utbildningar. Vidare har förvaltningen möjliggjort digitala lösningar i mötet mellan brukare och anhöriga.
◆	Ökad effektivitet genom nya samverkansformer internt och externt KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KIAB, KVAAB, VSR	◆	Coronapandemin har medfört ökade behov av att stärka samverkan externt med olika aktörer. Vårdplaneringar har genomförts digitalt vilket minskat resandet. Vård- och omsorgsförvaltningen har sett över internfaktureringar, vilket möjliggjort att förvaltningen har omfördelat och höjt kompetensen bland medarbetare.
◆	Resultatet ska uppgå till minst en procent av skatteintäkterna KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON	◆	Den ekonomiska processen har implementerats när det gäller månadsbokslut och uppföljning, och börjar fungera väl i hela vård- och omsorgsförvaltningen.
◆	Nettodriftskostnaderna ska inte öka snabbare än skatteintäkterna KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON	◆	

Ekonomiskt utfall med prognos

Drift

Driftsredovisning, nettoresultat (tkr)				
	Utfall per 31/8 2020	Budget per 31/8 2020	Avvikelse per 31/8 2020	Prognos avvikelse per 31/12 2020
Förvaltningsgemensamt	-11 235	-11 723	488	0
Förvaltningskontor	-177 216	-176 706	-509	0
Äldreomsorg	-176 520	-177 404	884	0
Funktionsstöd	-123 940	-126 103	2 163	0
Summa	-488 910	-491 936	3 026	0
Varav Corona	-9 696	0	-9 696	-13 000
Summa	-479 214	-491 936	12 722	13 000

Kommentar

För delåret redovisas en positiv avvikelse mot budget om +3 026 tkr.

För den kommunalt utförda hemtjänsten redovisas en ackumulerad negativ avvikelse om -2 256 tkr. Ett område står för hälften av avvikelsen och här har en översyn påbörjats för att komma till rätta med orsakerna. Även om den totala hemtjänstverksamheten inte är i balans är detta en förbättring jämfört med föregående år med 3 100 tkr. Det visar en tydlig indikation på att det aktiva arbetet med planering och bemanning fortsätter.

Inom funktionsstödsområdet finns tillkommande kostnader för hemmaplanslösning avseende en enskild brukare.

Coronapåverkan på delåret är totalt 9 696 tkr. Dessa har återsökts i augusti från Socialstyrelsen. Det består bland annat av inköp av skyddsutrustning, hantering av smittförande avfall, smittstäd, ökade personalkostnader samt förändrade arbetssätt där det krävts mer bemanning. En bedömning utifrån dagsläget är att hanteringen av coronapandemin vid årsskiftet 2020/2021 kommer att ha medfört totalt kostnader med 13 mnkr. En andra återsökning hos Socialstyrelsen kommer att ske i november.

Orsaken till att vård- och omsorgsförvaltningen uppvisar ett positivt delårsresultat trots ökade kostnader på grund av coronapandemin är:

- Verksamheter har stängts, t.ex. resurscenter, anhörigstöd, dagverksamheter och personligt ombud. Dessa medarbetare har varit flexibla och istället arbetat där behovet har funnits vilket medfört lägre vikariekostnader.
- Budgeten för semesterersättning ligger under 3 månader på sommaren, vilket medför en positiv avvikelse i delåret. Historiken visar att semesteruttag under september-december motsvarar ungefär 3,1 mnkr, därav behövs dessa för att möta höstens kostnader.

Mot bakgrund av delårsresultatet är vård- och omsorgsförvaltningens prognos att verksamheten för helåret 2020, inklusive de effekter som coronapandemin medför, kan nå en ekonomi i balans. De medel som kan återsökas från Socialstyrelsen motsvarar den positiva prognosen.

Investeringar

Investeringsredovisning (tkr)							
	Utgifter sedan projektstart			Varav årets investeringar			
	Beslutad total budget	Ack utfall	Avvikelse	Budget 31/8	Utfall per 31/8	Avvikelse per 31/8	Prognos utfall per 31/12
Färdigställda projekt:							
Pågående projekt:							
Inventarier nytt äldreboende Dufvegården	7 000			0	0	0	0
Lyftmotorer och laddare Dufvegården	400			0	0	0	0
Spolos Dufvegården	1 000			0	0	0	0
Diskdesinfektorer Dufvegården	200			0	0	0	0
Sängar och madrasser	200			133	97	36	0
Person-taklyftar, befintliga boenden	200			133	68	65	0
Diskdesinfektor, befintliga boenden	100			67	0	67	0
Medicinskåp	681			454	287	167	0
Brandsäkerhet	200			133	0	133	0
Ny teknik	400			267	24	243	0
Aktskåp	325			217	0	217	0
Ny gruppboestad	700			0	0	0	0
Skogsbrynet	310			310	136	174	0
Summa	11 716			1 714	612	1 102	0

Kommentar

Akkumulerat lågt utfall på investeringar, dock är prognosen att nyttja större delen av investeringsbudgeten under 2020. Alla investeringar som avser Dufvegården och ny gruppboestad (beroende på vad som händer med överklagan) kommer nyttjas under senare delen av 2020.

Väsentliga personalförhållanden

Personalkostnader & personalstyrka

Antal årsarbetare har under delår ett 2020 minskat jämfört med motsvarande period föregående år. Det är flera faktorer som påverkar minskningen av antal årsarbetare. Dels kan detta förklaras utifrån att verksamheter har haft stängt eller reducerats vilket lett till att dessa verksamheter inte använt timvikarier i samma utsträckning. Cirka 50 medarbetare från Resurscenter och 15 personer från rehabenheten har stärkt upp inom andra verksamheter inom äldreomsorgen och funktionsstöd. Detta har delvis täckt ett utökat vikariebehov som uppstått i samband med coronapandemin. Ett antal av de stängda verksamheterna har öppnat sin verksamhet under slutet av delåret. Dels har personalbehovet inom personlig assistans sjunkit beroende på färre brukare med biståndsbeslut. Även förra årets omställningsarbete med fokus på bättre schemaläggning, planering och arbetet med Heltid som norm kan ha påverkat resultatet. Dessa parametrar har i sin tur påverkat personalkostnaderna som sjunkit under delår ett.

På grund av höga sjukskrivningstal och andra arbetsätt för att förhindra smittspridningen så har inte omfördelning av personal varit tillräcklig. Därav har det under perioden rekryterats in nya vikarier utifrån behov, vilket har lett till att andelen timanställda ökat något mot samma mätperiod föregående år.

På grund av hög arbetsbelastning har en utökning av sjuksköterskeresurser krävts. Detta har lösts via omfördelning av sjuksköterskor från bildningsförvaltningen samt till viss del övertid för sjuksköterskor inom förvaltningen. Det genererade under en period ökade kostnader till följd av extra bemanning och övertidsersättning.

Nyckeltal	Mätdatum/ Mätperiod	Utfall 2020	Utfall kvinnor 2020	Utfall män 2020	Utfall 2019	Utfall kvinnor 2020	Utfall män 2019
Lönekostnader totalt, tkr	1/1-31/8	382 430			391 377		
Kostnad övertid inkl mertid, andel av lönekostnader totalt (%)	1/1-31/8	0,7%			0,6%		
Årsarbetare, antal omräknade heltider	1/1-31/7	1 198	996	203	1 248	1 038	210
Timanställda, andel av totalt antal årsarbetare (%)	1/1-31/7	15,6%	13,4%	26,6%	13,5%	11,8%	22,1%
Månadsanställda, antal	31/8	1 118	959	159	1 190	1 021	169
Tillsvidareanställda, andel av månadsanställda (%)	31/8	97%	97,3%	95%	95,2%	95%	96,4%
Visstidsanställda, andel av månadsanställda (%)	31/8	3%	2,7%	5%	4,8%	5%	3,6%

Kompetensförsörjning & kompetensutveckling

Andel månadsanställda som arbetar heltid har ökat något i jämförelse med motsvarande period förra året. Det är färre medarbetare som väljer att arbeta deltid, och minskningen är dessutom något större bland kvinnorna.

Nyckeltal	Mätdatum/ Mätperiod	Utfall 2020	Utfall kvinnor 2020	Utfall män 2020	Utfall 2019	Utfall kvinnor 2020	Utfall män 2019
Månadsanställda som arbetar heltid, andel (%)	31/8	63,9%	60,9%	81,8%	62,5%	59,2%	82,8%
Månadsanställda med heltidsanställning som har valt att arbeta deltid, andel (%)	31/8	32,6%	35,7%	14,5%	34,3%	37,5%	13,9%
Genomsnittlig sysselsättningsgrad månadsanställda som arbetar deltid (%)	31/8	77,6%	78%	72,5%	77,5%	77,9%	72,4%
Tillsvidareanställda som slutat på egen begäran, antal	1/12-31/7	50	45	5	51	37	14
Tillsvidareanställda som gått i pension, antal	1/12-31/7	21			20		

Hållbart arbetsliv & arbetsmiljö

Sjuktalen som redovisas i delår ett innehåller den mest intensiva tiden under coronapandemin. Stora sjukskrivningstal under senare delen av mars fram till maj gör att sjukfrånvaron är högre än under jämförelseperioden föregående år. Detta har i sin tur medfört att sjuklönekostnaderna har ökat. Däremot har långtidssjukfrånvaron minskat något, vilket är ett led i det intensifierade arbetet med insatser från HR-avdelningen i samverkan med vård- och omsorgsförvaltningen.

Nyckeltal	Mätdatum/ Mätperiod	Utfall 2020	Utfall kvinnor 2020	Utfall män 2020	Utfall 2019	Utfall kvinnor 2020	Utfall män 2019
Sjuklönekostnader, andel av lönekostnader totalt (%)	1/1-31/8	3,2%			2,3%		
Sjukfrånvaro totalt (%)	1/12-30/6	11,1%	11,7%	7,8%	9,5%	10%	6,8%
Sjukfrånvaro totalt, varav <15 dagar (%)	1/12-30/6	5,7%	6%	4,5%	4,3%	4,4%	3,7%
Sjukfrånvaro totalt, varav 15-90 dagar (%)	1/12-30/6	1,7%	1,8%	0,8%	1,2%	1,3%	0,5%
Sjukfrånvaro totalt, varav >90 dagar (%)	1/12-30/6	3,2%	3,4%	2,4%	3,7%	3,9%	2,4%
Sjukfrånvaro tillsvidareanställda (%)	1/12-30/6	12,2%	12,7%	9,3%	10,5%	10,9%	8,1%
Rehabärenden pågående, antal	31/8	152	125	27	126	107	19

Särskilda uppdrag

Uppdrag från övergripande plan med budget 2020-2022

Uppdrag	Kommentar
<p>II Planera för utveckling av boendeplatser för personer med behov av omsorg och stöd</p>	<p>2020-09-07</p> <p>Beslut har tagits kring de inledande stegen i flytt- och renoveringskedja i samband med Dufvegårdens öppnande. Detta innebär att Strandgårdens brukare under första kvartalet 2021 flyttar till Dufvegården och renovering av Strandgården påbörjas. Därefter flyttar brukare från Furuliden till Dufvegården, utifrån befintlig planering under andra delåret 2021.</p> <p>Åtterrapporering av det särskilda uppdraget i Övergripande plan med budget 2020-2022, om planering för utveckling av boendeplatser för vård- och omsorgsnämndens brukare, senareläggs till mars 2021.</p>
<p>II Se över hyrorna och inrätta ett kommunalt bostadstillägg inom området funktionsstöd</p>	<p>2020-08-28</p> <p>Vård- och omsorgsförvaltningen har anlitat en konsult som tagit fram förslag på ny hyressättningsmodell inom förvaltningen och sett över hyrorna inom funktionsstöd och det nya vårdboendet Dufvegården. Förvaltningen har tagit fram en handlingsplan som tydliggör fortsatta processer i uppdraget. Uppdraget redovisas till vård- och omsorgsnämnden i september 2020.</p> <p>Uppdraget att inrätta ett kommunalt bostadstillägg åiterrapporeras i september 2020. Om erforderliga beslut fattas beräknas kommunalt bostadstillägg träda i kraft i början av 2021.</p>

Bilaga: Uppföljning av indikatorer

Tillväxt, fler jobb & ökad egen försörjning

Resultatmål/Updrag	Indikatorer	Utfall	Riket	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
Ökad sysselsättning <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB</i>	Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden 1 år efter fullföljd gymnasieutbildning, yrkesprogram kommunala skolor (%)	52%	55,6%	42,6%	56,4%	
	Praktikanter i kommunala verksamheter, antal	51		26	25	
	Invånare 17-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	9,7%	8,8%	10,6%	8,8%	
	Arbetslöshet 16-64 år (%)	10,3%	9,2%	10,2%	10,5%	

Attraktiva boende- & livsmiljöer

Resultatmål/Updrag	Indikatorer	Utfall	Riket	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
Tryggare offentliga miljöer <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KIAB, VSR</i>	Invånarnas bedömning av tryggheten i kommunen	60%		47%	76%	Utfallet avser andel invånare som i polisens trygghetsundersökning 2018 svarat trygg på frågan: "Om du går ut ensam sent en kväll i området där du bor, känner du dig då trygg eller otrygg?". Utfallet har förbättrats något jämfört med undersökningen 2015, för både kvinnor och män.
	Elever i åk 9 som känner sig trygga på väg till och från skolan, andel (%)	97%		96%	96%	
	Elever i år 2 på gymnasiet som känner sig trygga på väg till och från skolan, andel (%)	99%		98%	98%	
	Elever i åk 9 som känner sig trygga på stan eller i centrum, andel (%)	94%		91%	98%	

Resultatmål/Updrag	Indikatorer	Utfall	Riket	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
	Elever i år 2 på gymnasiet som känner sig trygga på stan eller i centrum, andel (%)	97%		94%	99%	
	Klottersanering som slutförts inom 24 timmar, andel av inkommande uppdrag till kommunen (%)	66%				
	Olyckor där räddningstjänstens första enhet kommer fram inom målsatt tid, andel (%)	96%				
	Personer som utbildats av räddningstjänsten kring olycksförebyggande och olycksavhjälpanande åtgärder, antal	6 813				
	Olyckor där en första skadebegränsande åtgärd gjorts av enskild, andel av olyckor som föranlett räddningsinsats (%)	36%				

En stark & trygg skola för bättre kunskaper

Trygg vård & omsorg

Resultatmål/Updrag	Indikatorer	Utfall	Riket	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
Fler brukare inom vård och omsorg ska ha en positiv upplevelse kring bemötande, förtroende och trygghet <i>KS, VON, KFAB</i>	Personalkontinuitet inom hemtjänsten, antal personal som en brukare inom hemtjänsten möter under 14 dagar, medelvärde	15	16	15	15	Utfallet avser 2019. Personalkontinuiteten har förbättrats från 2018 (16 personer). Genomsnittet för riket 2019 är 16 personer.
	Brukare på gruppboende enligt LSS som svarar att de känner sig trygga med alla i personalen, andel (%)	82%	74%	79%	84%	Utfallet avser 2019. Resultatet har förbättrats tre procentenheter sedan 2017 (79 %). Genomsnittet för riket 2019 är 74 %. Mätningen genomförs ojämnt år.
	Brukare på serviceboende enligt LSS som svarar att de känner sig trygga med alla i personalen, andel (%)	72%	74%	73%	71%	Utfallet avser 2019. Resultatet har försämrats åtta procentenheter sedan 2017 (80 %). Genomsnittet för riket 2019 är 74 %. Mätningen genomförs ojämnt år.
	Brukare inom daglig verksamhet enligt LSS som svarar att de känner sig trygga med alla i personalen, andel (%)	84%	81%	82%	85%	Utfallet avser 2017. Undersökningen kommer att genomföras igen 2020 och därefter jämna år.

Resultatmål/Updrag	Indikatorer	Utfall	Riket	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
	Brukare som svarar att det känns ganska/mycket tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten, andel (%)	84%	86%	82%	86%	Utfallet avser 2019. Resultatet är oförändrat sedan förra året. Genomsnittet för riket 2019 är 86 %.
	Brukare som svarar att det känns ganska/mycket tryggt att bo på ett särskilt boende för äldre, andel (%)	89%	88%	86%	95%	Utfallet avser 2019. Resultatet har försämrats tre procentenheter sedan 2018 (92 %). Genomsnittet för riket 2019 är 88 %.
Ökade förutsättningar för aktiviteter för brukare inom vård och omsorg <i>KULN, VON</i>	Boendeplatser i särskilt boende för äldre som erbjuder minst två organiserade och gemensamma aktiviteter på vardagar, andel (%)	100%	55%			Utfallet avser 2019.
	Boendeplatser i särskilt boende för äldre som erbjuder minst en organiserad och gemensam aktivitet per dag under helgen, andel (%)	74%	27%			Utfallet avser 2019. Att värdet inte är 100 % beror till stor del på att servicehusen ingår i mätningen, där förutsättningarna är annorlunda.
	Brukare inom hemtjänsten med biståndsbeslut om social samvaro/promenad, andel (%)	45%		50%	34%	Utfallet avser 2019. Första gången mätningen genomförs.
	Brukare som svarar att de är ganska/mycket nöjda med de aktiviteter som erbjuds på sitt särskilda boende för äldre, andel (%)	74%	63%	75%	74%	Utfallet avser 2019. Resultatet har försämrats sju procentenheter sedan 2018 (81 %). Genomsnittet för riket 2019 är 63 %.
	Brukare i särskilt boende för äldre som svarar att de upplever att möjligheterna att komma utomhus är ganska/mycket bra, andel (%)	66%	58%	66%	65%	Utfallet avser 2019. Resultatet har försämrats sju procentenheter sedan 2018 (73 %). Genomsnittet för riket 2019 är 58 %.
Måltiderna inom vård och omsorg ska utvecklas <i>STN, VON</i>	Brukare på särskilt boende för äldre som har möjlighet att välja mellan olika maträtter, andel (%)	37%	43%			Utfallet avser 2019.
	Brukare i särskilt boende för äldre vars nattfasta är mindre än 11 timmar (med hänsyn taget till den enskildes önskemål), andel (%)	42%		39%	53%	Utfallet avser mätning av nattfastan som genomfördes hösten 2019. 42 procent av brukarna har vid mättillfället, en natt, en nattfasta kortare än 11 timmar. Utfallet är något sämre än vårens mätning men ligger på ungefär samma nivå som tidigare år.

Resultatmål/Updrag	Indikatorer	Utfall	Riket	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
	Brukare i särskilt boende för äldre med bedömd risk för undernäring som har en planerad förebyggande åtgärd, andel (%)	86%				Utfallet avser 2018. Utifrån pågående arbete centralt hos nationella registret går det i nuläget inte att få fram aktuella uppgifter för 2019.
	Brukare som svarar att maten smakar ganska/mycket bra på sitt särskilda boende för äldre, andel (%)	79%	74%	77%	83%	Utfallet avser 2019. Resultatet har försämrats två procentenheter sedan 2018 (81 %). Genomsnittet för riket 2019 är 74 %.
	Brukare som svarar att måltiderna på sitt särskilda boende för äldre oftast/alltid är en trevlig stund på dagen, andel (%)	72%	68%	68%	80%	Utfallet avser 2019. Resultatet har försämrats sju procentenheter sedan 2018 (79 %). Genomsnittet för riket 2019 är 68 %.
Stärkt patientsäkerhet inom vård och omsorg VON	Personal inom vård och omsorg som följer basala hygienrutiner och klädregler, andel (%)	53%				Utfallet avser 2019. Andel personal inom vård och omsorg som följer basala hygienrutiner och klädregler utifrån alla åtta steg som ingår i mätningen har ökat sex procentenheter sedan 2018 (47 %).
	Äldre i särskilt boende, korttidsboende och hemsjukvård med bedömd risk för fall som har en planerad förebyggande åtgärd, andel (%)					Utifrån pågående arbete centralt hos nationella registret går det i nuläget inte att få fram aktuella uppgifter för 2019.
	Rapporterade avvikelser inom hälso- och sjukvård som minst har en åtgärd, andel (%)	91%				Utfallet avser 2019. Första gången mätningen genomförs.
	Brukare som svarar att det är mycket eller ganska lätt att vid behov träffa en sjuksköterska på sitt särskilda boende för äldre, andel (%)	75%	75%	72%	79%	Utfallet avser 2019. Resultatet har försämrats två procentenheter sedan 2018 (77 %), men resultatet är bättre än 2017 (71 %). Genomsnittet för riket 2019 är 75 %.
Ökad möjlighet till delaktighet och inflytande SOCN, VON	Brukare på gruppboende enligt LSS som svarar att de får bestämma om saker som är viktiga hemma, andel (%)	75%	78%	85%	67%	Utfallet avser 2019. Resultatet har förbättrats tre procentenheter sedan 2017 (72 %). Genomsnittet för riket 2019 är 78 %. Mätningen genomförs ojämnt år.
	Brukare på serviceboende enligt LSS som svarar att de får bestämma om saker som är viktiga hemma, andel (%)	82%	83%	80%	85%	Utfallet avser 2019. Resultatet har försämrats tre procentenheter sedan 2017 (85 %). Genomsnittet för riket är 83 %. Mätningen genomförs ojämnt år.

Resultatmål/Updrag	Indikatorer	Utfall	Riket	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
	Brukare inom daglig verksamhet enligt LSS som svarar att de får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	70%	73%	68%	69%	Utfallet avser 2017. Undersökningen kommer att genomföras igen 2020 och därefter jämna år.
	Brukare med hemtjänst som svarar att personalen oftast/alltid tar hänsyn till åsikter och önskemål, andel (%)	90%		89%	92%	Utfallet avser 2019. Resultatet har förbättrats en procentenhet sedan 2018 (89 %). Genomsnittet för riket 2019 är 86 %.
	Brukare med hemtjänst som svarar att de oftast/alltid kan påverka vilka tider de får stöd, andel (%)	64%		63%	67%	Utfallet avser 2019. Resultatet har förbättrats sju procentenheter sedan 2018 (57 %). Genomsnittet för riket 2019 är 60 %.
	Brukare inom särskilt boende för äldre som svarar att personalen oftast/alltid tar hänsyn till åsikter och önskemål, andel (%)	83%	79%	83%	85%	Utfallet avser 2019. Resultatet är oförändrat sedan förra året. Genomsnittet för riket 2019 är 79 %.
	Brukare inom särskilt boende för äldre som svarar att de oftast/alltid kan påverka vilka tider de får hjälp av personalen, andel (%)	63%	60%	56%	77%	Utfallet avser 2019. Resultatet har försämrats sex procentenheter sedan 2018 (69 %). Genomsnittet för riket 2019 är 60 %.
Anhörigstödet ska utvecklas SOCN, VON	Träffar för anhöriga som socialförvaltningens öppenvårdsavdelning erbjuder, antal	52				
Kommunens kostnader för placeringar ska minska BIN, SOCN, VON	Bildningsnämndens totala kostnader för placeringar (mnkr)	3,2				
	Vård- och omsorgsnämndens totala kostnader för externa boendepaceringar inom LSS (mnkr)	11,9				Utfallet avser helår 2019.
	Socialnämndens totala kostnader för placeringar (mnkr)	62,2				
	Genomsnittlig vårddygnskostnad socialnämndens institutionsplaceringar av barn och unga (kr)					
	Genomsnittlig vårddygnskostnad socialnämndens institutionsplaceringar av vuxna (kr)					
	Totalt antal vårddygn socialnämndens institutionsplaceringar avseende barn och unga					

Resultatmål/Updrag	Indikatorer	Utfall	Riket	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
	Totalt antal vårddygn socialnämndens institutionsplaceringar avseende vuxna					
	Barn och unga placerade i jour/familjehem som andel av totalt antal placerade barn och unga (%)	73%		74%	72%	

Ett rikt kultur- idrotts- & fritidsliv

Resultatmål/Updrag	Indikatorer	Utfall	Riket	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
Fler ska delta aktivt i kultur-, idrotts- och fritidslivet <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VON</i>	Deltagartillfällen Lyckliga Gatornas fritids- och lovverksamhet, antal	4 204		1 979	2 225	
	Besök på Perrongen, Lokstallet, antal	21 950				
	Deltagartillfällen kulturförvaltningens programverksamhet, antal	860		514	346	
	Aktiva låntagare Katrineholms bibliotek, antal	11 004		5 587	3 908	
	Besökare Konsthallen, antal	5 088				
	Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	23	27	19	26	
	Besökare simhallen, antal	39 750				
	Besökare Duveholmshallen, antal	61 000				
	Aktiva föreningar inom kultur, idrott och fritid som får bidrag, antal	105				
Kultur, idrott och fritid för barn och unga ska prioriteras <i>KS, BIN, KULN, STN, VON</i>	Arrangemang för barn och unga (inkl arrangemang på lov) som andel av totalt antal arrangemang inom kulturförvaltningens programverksamhet (%)	65%				
	Bokningar med juniortaxa som andel av totalt antal bokningar på Sportcentrum (%)	71%				
Jämställda kultur- och fritidsverksamheter <i>KS, BIN, KULN,</i>	Könsfördelning aktiva deltagare i ungdomsverksamheten Perrongen, andel flickor/kvinnor (%)	26%				

Resultatmål/Updrag	Indikatorer	Utfall	Riket	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
STN, VON	Könsfördelning deltagartillfällen kulturförvaltningens programverksamhet, andel pojkar/män (%)	40%				
	Könsfördelning aktiva låntagare biblioteket, andel pojkar/män (%)	36%				
	Könsfördelning deltagartillfällen 7-20 år idrottsföreningar med LOK-stöd, andel flickor/kvinnor (%)	37,2%	37,4%			

Hållbar miljö

Resultatmål/Updrag	Indikatorer	Utfall	Riket	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
Ökad energieffektivitet i kommunens lokaler KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KIAB	Minskad energiintensitet (el och värme) i kommunala verksamhetslokaler som ägs och förvaltas av KFAB jämfört med basår 2007, (kWh/m2)	15%				
	Minskad energiintensitet (el och värme) i kommunala verksamhetslokaler som ägs av kommunen och förvaltas av KFAB jämfört med basår 2007, (kWh/m2)	-8%				

Attraktiv arbetsgivare & effektiv organisation

Resultatmål/Updrag	Indikatorer	Utfall	Riket	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
Säkrad kompetensförsörjning KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON	Månadsanställda som fortsätter arbeta efter att ha fyllt 65 år, antal	61		39	22	
	Månadsanställda som fått möjlighet till studier på arbetstid, antal					
	Påbörjade rekryteringar där tjänsten tillsatts, andel (%)					Indikatorn kan inte mätas på ett tillförlitligt sätt.
	Tillsvidareanställda som slutat på egen begäran, antal	50		45	5	
	Månadsanställda som arbetar heltid, andel (%)	63,9%		60,9%	81,8%	

Resultatmål/Updrag	Indikatorer	Utfall	Riket	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
Ökat medarbetarengagemang <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Hållbart medarbetarengagemang, HME totalt	4,1		4,1	4,1	
	HME delindex ledarskap	4		3,9	4	
	HME delindex motivation	4,1		4,1	4,1	
	HME delindex styrning	4,1		4,1	4,2	
Förbättrad hälsa för kommunens medarbetare <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Sjukfrånvaro total, (%)	6,7%	6,5%	7,2%	4,8%	
	Sjukfrånvaro kommunalt anställda mer än 59 dagar som andel av total sjukfrånvaro, (%)	46%	42%			
	Sjukfrånvaro totalt (%)	11,1%		11,7%	7,8%	
Kommunens tillgänglighet för invånarna ska öka <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Andel invånare som får svar på en enkel e-postfråga inom en arbetsdag, (%)	85%	84%			
	Andel invånare som får ett direkt svar på en enkel fråga när de tar kontakt med kommunen via telefon, (%)	59%	56%			
	Gott bemötande via telefon, andel av maxpoäng (%)	86%	88%			
	Besökare som uppger att de hittade vad de sökte på webbplatsen, andel (%)	66%				
	Ärenden som hanteras genom e-tjänster (externa), antal	9 701				
	Besökare som har tillgång till MerÖppet på Kulturhuset Ängeln, antal	406				
	Ärenden som hanteras av Kontaktcenter (via besök, telefon, e-post), antal	4 271		2 282	1 967	
Ökad digital delaktighet <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>						
Ökad effektivitet genom nya samverkansformer internt och externt <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KIAB, KVAAB, VSR</i>						
Resultatet ska uppgå till minst en procent av skatteintäkterna	Resultat som andel av skatt och generella statsbidrag (inkl utjämningsbidrag), kommun (%)	2,3%				Utfallet avser jan-aug 2019, för kommunen som helhet.

Resultatmål/Updrag	Indikatorer	Utfall	Riket	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
<i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommun, (%)	2,3%	1,9%			
Nettodriftskostnaderna ska inte öka snabbare än skatteintäkterna <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Förändring nettokostnader (%)	2,6%				
	Förändring skatteintäkter och generella statsbidrag (inkl utjämnning) (%)	4%				
	Nettokostnad som andel av skatt och generella statsbidrag kommun, (%)	99%	100%			

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lednings- och verksamhetsstöd

Datum
2020-09-07Vår beteckning
VON/2018:39 - 729Vår handläggare
Emma Odén
Lars CarlbergErt datum
Er beteckning

Vård- och omsorgsnämnden

Förslag om införande av ny hyressättningsmodell och hyressättning inom vård- och omsorgsförvaltningen

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

- Hyressättningen för de särskilda boendeformerna i Katrineholms kommun förändras i enlighet med föreliggande förslag till hyressättningsmodell och hyressättning av lägenheterna inom grupp- och servicebostäder enligt LSS, boende enligt SoL inom funktionsstöd samt Dufvegården (det nya särskilda boendet för äldre) att gälla från och med den 2021-01-01.
- Grupp- och servicebostäder enligt LSS och boende enligt SoL inom funktionsstöd gäller föreslagen trappningsregel och årliga hyresjusteringar att gälla från och med den 2021-01-01.
- Hyressättningen av lägenheterna i befintliga särskilda boenden för äldre ändras enligt samma hyressättningsmodell så snart som möjligt efter det att nya hyror för dessa beräknats.
- För befintlig hyresgäst gäller ny hyra, så snart hyresavtal träffats med berörd hyresgäst eller från den tidpunkt efter meddelande om villkorsändring om ny hyra.
- Den nya hyran gäller för ny hyresgäst från den 2021-01-01.
- Lägenheter i kommunens egna bestånd, befintliga hyrda lägenheter efter standardhöjande åtgärder samt nya hyrda lägenheter ska löpande hyressättas enligt hyressättningsmodellen.
- För Dufvegården, vid parboende, gäller två separata lägenheter på 1 rum med trinettkök på vardera 35 kvm med ett mellanliggande rum med dörr till båda lägenheterna. En lägenhet till brukaren med biståndsbeslut för särskilt boende för äldre och en lägenhet till den medflyttande. I den medflyttandes hyresavtal finns reglerat att hyresavtalet upphör om den i hyresavtalet namngivna brukaren i lägenheten intill flyttar eller avlider. Den medflyttande är då inte berättigad till en bostad i särskilt boende för äldre utan ett biståndsbeslut. Hyresgästerna får disponera rummet mellan lägenheterna. Båda hyresgästerna betalar för sin egen lägenhet, som har samma hyra som övriga lägenheter på boendet.
- Vård- och omsorgsförvaltningen ges i uppdrag att genomföra förslaget och fortsättningsvis göra årliga hyresjusteringar motsvarande det allmännyttiga bostadsföretaget Katrineholms Fastighets AB:s (KFAB:s) genomsnittliga hyresjusteringar i sina hyreslägenheter med bruksvärdeshyra respektive presumtionshyra i enlighet med gällande regelverk för förhandling om hyra.
- Om befintlig hyresgäst flyttar permanent till ett nytt motsvarande boende, på grund av övergripande renovering eller ombyggnad av nuvarande särskilda boende för äldre, särskilt boende enligt SoL inom funktionsstöd samt sammanhållen gruppboende enligt LSS inom vård- och omsorgsförvaltningen, ges en tidsbegränsad hyresrabatt. Hyresgästen betalar 50 procent av hyresskillnaden mellan det nya och det gamla boendet plus den årliga hyresjusteringen för lägenheten under sex (6) månader. Därefter gäller ordinarie hyra för hyresgästen.

- Vård- och omsorgsnämnden överlämnar beslutet till kommunstyrelsen som en återrapportering av uppdraget i övergripande plan med budget 2020.

Sammanfattning av ärendet

I övergripande plan med budget 2020-2023 fick vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att se över hyrorna inom området funktionsstöd samt det nya särskilda boendet för äldre Dufvegården. I uppdraget ingår att se över hyresstrukturen för de berörda boendeformerna. Vård- och omsorgsförvaltningen fick även i uppdrag att inrätta ett kommunalt bostadstillägg inom funktionsstöd riktat till boende i grupp- eller servicebostad. Detta uppdrag redovisas i VON/2020:58, Förslag till införande av kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning. Båda uppdragen ska redovisas till vård- och omsorgsnämnden i september 2020.

Vård- och omsorgsförvaltningen har upphandlat en konsult som har tagit fram förslag på ny enhetlig hyressättningsmodell och ny hyressättning för grupp- och servicebostäder enligt LSS, boenden enligt SoL inom funktionsstöd och Dufvegården, det nya särskilda boendet för äldre. Syftet har varit att skapa en modell där kommunens samtliga särskilda boendeformer, förutom korttidsboenden, hyressätts utifrån ett antal kriterier som respektive lägenheter uppfyller och på ett sätt som ger en rättvis hyra som följer rättspraxis. Hyran har beräknats utifrån den nya hyressättningsmodellen som bygger på marknadsmässig hyra, lägenhetens yta, modernitetsgrad, läge, boendemiljö samt del i gemensamhetsutrymmen.

Vård- och omsorgsförvaltningens bedömning

Vård- och omsorgsförvaltningen har tagit del av rapporten *Hyressättningsmodell och förslag till hyressättning av särskilda boendeformer i Katrineholms kommun* som är framtagen av Alnitec AB. Förvaltningens bedömning är att nämnden antar den föreslagna hyressättningsmodellen med nya hyror för särskilda boendeformer i Katrineholms kommun med trappningsregel och årliga hyresjusteringar i enlighet med allmännyttans hyresjusteringar på orten samt ger förvaltningen i uppdrag att genomföra förslaget.

I rapporten ges tre förslag vid hyressättning av lägenheter som kan hyras ut för parboende vid Dufvegården. Vård- och omsorgsförvaltningen bedömning är att lägenheterna hyrs ut och hyressätts enligt alternativ 1 i rapporten, det vill säga som två separata lägenheter på 1 rum med trinettkök på vardera 35 kvm med ett mellanliggande rum med dörr till båda lägenheterna. En lägenhet till brukaren med biståndsbeslut för särskilt boende för äldre och en lägenhet till den medflyttande. I den medflyttandes hyresavtal finns reglerat att hyresavtalet upphör om den i hyresavtalet namngivna brukaren i lägenheten intill flyttar eller avlider och den medflyttande då inte är berättigad till en bostad i särskilt boende för äldre genom ett biståndsbeslut. Hyresgästerna får disponera rummet mellan lägenheterna. Båda hyresgästerna betalar för sin egen lägenhet, som har samma hyra som övriga lägenheter på boendet.

Vård- och omsorgsförvaltningen har förslag på tillägg utifrån rapporten. Om befintlig hyresgäst flyttar permanent, till ett nytt motsvarande boende, på grund av övergripande renovering eller ombyggnad av nuvarande särskilda boende för äldre, särskilt boende

enligt SoL inom funktionsstöd samt sammanhållen gruppboende enligt LSS inom vård- och omsorgsförvaltningen finns olika alternativ kring hyressättning. Den nya lägenheten kan hyressättas enligt följande:

1. Om befintlig hyresgäst flyttar permanent till ett nytt motsvarande boende, på grund av övergripande renovering eller ombyggnad av nuvarande bostad särskilda boende för äldre, särskilt boende enligt SoL inom funktionsstöd samt sammanhållen gruppboende enligt LSS inom förvaltningen, ges en tidsbegränsad hyresrabatt. Hyresgästen betalar 50 procent av hyresskillnaden mellan det nya och det gamla boendet plus den årliga hyresjusteringen för lägenheten under sex (6) månader. Därefter gäller ordinarie hyra för hyresgästen.
2. Befintlig hyresgäst som flyttar till ett nytt motsvarande boende ges en tidsbegränsad hyresrabatt med en inflyttningshyra i det nya boendet motsvarande hyran i det boende hyresgästen flyttar från plus 50 procent av hyresskillnaden mellan det nya och det gamla boendet plus den årliga hyresjusteringen för lägenheten. Därefter tillämpas trappningsregeln enligt den nya hyressättningsmodellen och den årliga hyresjusteringen tills lägenheten är uppe i full hyra.
3. Det ges ingen hyresrabatt, utan befintlig hyresgäst som flyttar permanent till ett nytt motsvarande boende, på grund av övergripande renovering eller ombyggnad av nuvarande bostad, betalar direkt den nya hyran som gäller för den nya bostaden.

Vård- och omsorgsförvaltningen föreslår att lägenheterna i förekommande fall hyrs ut och hyressätts enligt alternativ 1 ovan.

Ärendets handlingar

- Hyressättningsmodell och förslag till hyressättning av särskilda boendeformer i Katrineholms kommun, 2020-09-07

Anna-Lena Ramstedt
Förvaltningschef

Emma Odén
Utredare

Lars Carlberg
Utredare

Beslutet skickas till: Förvaltningschef, VC förvaltningskontoret, VC funktionsstöd, VC äldreomsorg, controller, ekonom, avgiftshandläggare, kommunstyrelsen, akten

Kopia för kännedom: IT-samordnare

Hyressättningsmodell och förslag till hyressättning av särskilda boendeformer i Katrineholms kommun

Alnitec AB, 7 september 2020

Harold Nilsson

Utredare

Innehållsförteckning

Förslag till fortsatt handläggning och beslut	3
Sammanfattning	4
Bakgrund.....	4
Uppdraget	5
Nuvarande hyressättning av lägenheter i särskilda boendeformer i Katrineholms kommun.....	5
Nuvarande hyressättning av lägenheter hos allmännyttan i Katrineholm	5
Hyressättningsmodellen	6
Formerna för hyressättningen.....	13
Extern förhyrning och förvaltning av kommunens egna bostadsrättslägenheter....	14
Ekonomi i förslaget.....	14
Övrigt	15

Alnitec AB

Datum
2020-09-07

Vår beteckning

Ert datum

Ert beteckning

Handläggare

Harold Nilsson

Katrineholms kommun
Biträdande förvaltningschef
Susanna Kullman
641 80 Katrineholm

Upprättande av hyressättningsmodell och förslag till hyressättning av särskilda boendeformer i Katrineholms kommun

Förslag till fortsatt handläggning och beslut

Den fortsatta handläggningen föreslås ske enligt följande.

1. Vård- och omsorgsnämnden uttalar en avsiktsförklaring att gå vidare med framlagt förslag för Dufvegården (det nya särskilda boendet för äldre), gruppboendena, stödboendena och serviceboendena eller ett förslag som är justerat i något avseende. Motsvarande utredning om de befintliga särskilda boendena för äldre planeras i en nästa etapp.
2. Vård- och omsorgsnämnden beslutar om hyressättningsmodell med nya hyror för särskilda boendeformer i Katrineholms kommun med trappningsregel och årliga hyresjusteringar i enlighet med allmännyttans hyresjusteringar på orten samt att vård- och omsorgsförvaltningen genomför förslaget.
3. Vård- och omsorgsförvaltningen genomför förslaget i enlighet med de regler som gäller för förhandling om ny hyra.

Ett förslag till beslut om genomförande kan se ut enligt följande.

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

1. Hyressättningen för de särskilda boendeformerna i Katrineholms kommun förändras i enlighet med föreliggande förslag till hyressättningsmodell och hyressättning av lägenheterna i Dufvegården (det nya särskilda boendet för äldre), gruppboendena och serviceboendena med föreslagen trappningsregel och årliga hyresjusteringar att gälla från

och med den XXXXXX. Hyressättningen av lägenheterna i befintliga särskilda boenden för äldre ändras enligt samma hyresmodell så snart som möjligt efter det att nya hyror för dessa beräknats.

2. Den nya hyran gäller för ny hyresgäst till berört boende från den XXXXXX (samma datum som under punkt 1) och för befintlig hyresgäst i berört boende så snart avtal träffats med berörd hyresgäst eller från den tidpunkt efter meddelande om villkorsändring hyreslagen medger.
3. Lägenheter i kommunens egna och inhyrda nya särskilda boendeformer samt i befintliga sådana efter standardhöjande åtgärder, ska löpande hyressättas enligt samma principer som för lägenheter i befintliga.
4. Vård- och omsorgsförvaltningen ges i uppdrag att genomföra förslaget och fortsättningsvis göra årliga hyresjusteringar motsvarande det allmännyttiga bostadsföretaget KFABs (Katrineholms Fastighets AB) genomsnittliga hyresjusteringar i sina hyreslägenheter med bruksvärdeshyra respektive presumtionshyra i enlighet med gällande regelverk för förhandling om hyra.

Sammanfattning

Alnitec AB har på uppdrag av Katrineholms kommun, kontaktperson i första hand biträdande förvaltningschefen Susanna Kullman, tagit fram ett förslag till en enhetlig modell för hyressättning av Katrineholms kommuns särskilda boendeformer och beräknat hyror enligt hyresmodellen för Dufvegården (det nya särskilda boendet för äldre), befintliga gruppbo-städer och servicebostäder. Hyressättningen baseras på bruksvärdesprincipen och den rättspraxis som vuxit fram enligt hyreslagen samt likhetsprincipen enligt hyresförhandlingslagen. Förslaget föreslås fasas in genom en trappningsmodell (en tidsbegränsad hyresrabatt som minskar över tid) för befintliga hyresgäster. För nya hyresgäster föreslås den nya hyran gälla direkt. Som framgår nedan under rubriken "Ekonomi i förslaget" bedöms det som möjligt att netto höja hyrorna i de befintliga särskilda boendena som omfattas av uppdraget med ca 2,1 miljoner kronor per år i 2020 års hyresnivå när trappningsregeln har fasat in hyrorna fullt ut om som mest sex år. Förändringen kommer i de flesta fall att innebära en ökad hyra för hyresgästerna.

Bakgrund

Vid all hyressättning i särskilt boende med skriftliga hyreskontrakt är utgångspunkten bestämmelserna i hyreslagen, alltså 12 kapitlet 55 § Jordabalken. Där klargörs att hyran skall vara *skälig*, samt att den inte är skälig om den är påtagligt högre än hyran för lägenheter som *med hänsyn till bruksvärdet är likvärdiga*, den så kallade bruksvärdesprincipen. För att lägenheterna skall anses likvärdiga krävs att de i grova drag motsvarar varandra med hänsyn till bland annat storlek, modernitetsgrad, planlösning, läge och boendemiljö i stort. Vid variationer i hyresnivån för jämförbara objekt gäller i princip att den högre nivån blir utslagsgivande. Om jämförelsematerial saknas får hyran bestämmas efter allmän skälighet.

Bruksvärdet är det praktiska värdet som lägenheten har för hyresgäster i allmänhet. Bruksvärdeshyra är det lagstadgade hyressättningsystem som används idag och som innebär att lika lägenheter har lika hyra, vilket oftast likställs med den hyra som bestämts genom kollektivt förhandlade överenskommelser mellan hyresvärderna och en lokal organisation av hyresgäster, i de allra flesta fall ansluten till hyresgästföreningen. Produktionskostnaden eller

den hyra kommunen träffat i sitt hyresavtal med fastighetsägaren saknar således betydelse i sammanhanget.

Uppdraget

Uppdraget omfattar

- att ta fram en grundmodell för hyressättning av samtliga särskilda boendeformer i Katrineholms kommun baserad på bruksvärdesprincipen och rättspraxis samt
- förslag till hyressättning och hyresjustering av respektive lägenhet inom samtliga befintliga grupp- och servicebostäder för brukare inom LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) och socialpsykiatri,
- förslag till informationsbrev till nuvarande hyresgäster,
- förslag till hyressättning av respektive lägenhet inom den nya gruppboendestaden enligt LSS, med sex platser, som är under uppförande,
- förslag till hyressättning av respektive lägenhet inom det nya särskilda boendet för äldre, med 96 lägenheter, som är under uppförande,
- beslutsunderlag för politiskt ställningstagande.

Uppdraget är att ta fram en hyressättningsmodell för särskilda boenden i Katrineholms kommun enligt hyreslagens bruksvärdesprincip och gällande rättspraxis som tillgodoser likhetsprincipen i hyresförhandlingslagen med enhetliga principer för hyressättningen samtidigt som den ska visa kommunens möjligheter att höja hyran.

Nuvarande hyressättning av lägenheter i särskilda boendeformer i Katrineholms kommun

Hyrorna i de särskilda boendeformerna är inte kollektivt förhandlade genom kommunen. Gruppboendestäderna i trapphusboenden hos privata hyresvärdar är genom fastighetsägarna hyresförhandlade som bruksvärdeshyra. Detsamma gäller några lägenheter i gruppboendestäder hos KFAB. Alla servicebostäderna är hyresförhandlade genom respektive fastighetsägare, på relativt nybyggda Linnevägen 31 A och Eriksbergsvägen 4 A-D dock med presumtionshyra.

Grunderna för den nuvarande hyressättningen av kommunens särskilda boendeformer är för utredaren inte känd. Hyrorna i vård- och demensboenden för äldre är indelade i sex kategorier med bestämda hyror för varje kategori och bestäms årligen av kommunfullmäktige. Hyrorna i dessa och servicehusen ändrades senast 2020-01-01. Sättet på vilka hyrorna bestäms uppfyller enligt utredarens uppfattning inte hyreslagens regler. Enligt uppgift justeras hyrorna inom LSS och socialpsykiatri sedan några år tillbaka endast när någon ny hyresgäst flyttar in. Detta uppfyller enligt utredarens uppfattning inte likhetsprincipen.

Nuvarande hyressättning av lägenheter hos allmännyttan i Katrineholm

KFAB äger och förvaltar nästan 2000 hyreslägenheter och ett stort antal lokaler (främst verksamhetslokaler för den kommunala verksamheten) och är således en dominerande hyresvärd på orten på samma sätt som i många andra kommuner.

KFAB saknar idag en systematisk hyressättning av sina hyreslägenheter. Bolaget saknar lämpliga jämförelseobjekt med bruksvärdeshyra byggda efter 1994. Inga nya hyreslägenheter byggdes under perioden 1995-2014 och de som byggts därefter har samtliga

presumtionshyra och får inte ingå i bruksvärdessystemet förrän efter 15 år. Bolaget har påbörjat ett projekt kallat "Rätt hyra" som är ett system för systematisk hyressättning där avsikten är att efter inventering och ett antal bedömningskriterier införa en systematisk hyressättning av bostadsbeståndet. Detta projekt kan i förlängningen skapa förutsättningar för att kunna sätta en högre hyra i yngre särskilda boendeformer. Rätt hyra används av både offentliga och privata hyresvärdar i flera kommuner. Hyresbostäder i Norrköping AB är det bolag som främst utvecklat systemet.

Utredaren har i utredningen haft tillgång till uppgifterna i KFABs hyresdatabas, förutom namnuppgifter och med hjälp från KFAB analyserat lägenheter inför urval av lämpliga bakgrunds- och jämförelselägenheter. Det har härvid noterats att det är mycket små skillnader i hyra i olika lägen i Katrineholms tätort, om ens några. Lägenheter med bruksvärdeshyra som byggts om eller renoverats har efter åtgärd hyressatts med bruksvärdeshyra, även vid omfattande renoveringar. KFAB saknar små lägenheter för långa tidsperioder och nyare fastigheter med bruksvärdeshyra. KFAB tillämpar grundhyra och tillval vid sin hyressättning.

Hyressättningsmodellen

Utgångspunkter

För att prövningslägenheten och jämförelselägenheterna ska vara likvärdiga krävs att de i grova drag motsvarar varandra enligt uppgift på hyresnämndens hemsida. Det innebär kortfattat att de ska ha ungefär samma storlek, samma rumsantal och ungefär samma modernitetsgrad. De ska ligga ungefär lika i förhållande till ortens centrala delar och boendemiljön i stort ska vara någorlunda likvärdig. En relativt stor tolerans krävs för att jämförelsematerialet ska bli tillräckligt stort och därmed mera rättvisande, men skillnaderna får inte vara avsevärda. Byggnadsåret saknar självständig betydelse, men hus som är byggda vid samma tid har i praktiken ofta likvärdig standard och modernitetsgrad. Det är inte ovanligt att det jämförelsematerial som parterna åberopar inte innehåller några likvärdiga lägenheter och det händer också att parterna inte åberopar något jämförelsematerial alls. Hyresnämnden kan då inte bestämma hyran med hjälp av direktjämförelse utan får göra en allmän skälighetsbedömning med hjälp av sin kännedom om hyresläget på orten. Det material som parterna eventuellt har åberopat kan nämnden då ofta använda som bakgrundsmaterial när den gör sin bedömning.

I nedan redovisat förslag till hyressättningsmodell har mot beaktande av hyreslagen med dess bruksvärdesprincip och rättspraxis samt likhetsprincipen i hyresförhandlingslagen tagits fram *en* modell för hyressättning av Katrineholms kommuns lägenheter och enkelrum i särskilt boende varefter lägenheterna hyressatts, förutom de i befintliga särskilda boenden för äldre och korttidsboenden, som inte ingår i uppdraget. Hyressättningen har skett utifrån gällande bruksvärdeshyra för en åberopad bakgrunds- eller jämförelselägenhet beroende på om det är ett särskilt boende för äldre, gruppboende eller serviceboende, i första hand i allmännyttans bostadsbestånd i Katrineholms kommun. Vid trapphusboenden med privata hyresvärdar har istället valts som jämförelselägenhet en hyresförhandlad lägenhet med bruksvärdeshyra i samma byggnad som prövningslägenheten.

Mot bakgrund av hur lägenhetsbeståndet och hyressättningen av lägenheterna hos allmännyttan i Katrineholm ser ut har utredaren bedömt det som mest rättvisande och därför valt att använda normhyra 91 (normhyra enligt 1991 års metod) vid jämförelse av olika

lägenhetstyper och lägenhetsstorlekar och i första hand utgå ifrån den hyresförhandlade grundhyran, i andra hand om sådan inte finns hyran i bakgrunds- eller jämförelselägenheten.

Normhyra är en slags beräkningsmodell där man utifrån hyran för en lägenhet med hjälp av lägenhetspoäng som beror på lägenhetstypen (antal rum och kök/kokvrå/kokskåp) och poäng för varje kvm beräknar hyran för en tänkt lägenhet på 3 rum och kök på 77 kvm (kvadratmeter) boarea. Den beräkningsmetod som Boverket förordar för att räkna om normhyran till lägenheter av olika storlek är 1991 års metod. Normhyran har under senare år fått allt större användning vid hyresförhandlingar och även för att villkora den högsta hyra som medges för statligt investeringsstöd för hyresbostäder.

Normhyran i dess grundmodell som används tar inte hänsyn till läget eller lägenhetens modernitet. Därför har en bedömning gjorts av dessa i förhållande till provningsobjektets läge och modernitet. Skillnad i läge har prissatts med maximalt 150 kr per kvm och år (50 kr per kvm och år inom Katrineholms tätort) på grundhyrans normhyra. På motsvarande sätt har skillnad i modernitet prissatts med maximalt 200 kr per kvm och år, oftast beroende på när provningslägenheten är byggd i förhållande till jämförelselägenheten. Utgående från den sålunda justerade grundhyran/hyran för bakgrunds- eller jämförelselägenheten har grundhyran för provningslägenheten beräknats som faktisk hyra genom omvänd beräkning med formeln för normhyra. Hyran för den enskilda lägenheten har i nästa steg beräknats genom att utgående från grundhyran komplettera hyressättningen med värdering av avvikande standard mot i bakgrunds- eller jämförelselägenheten för de faktorer som inte ingått vid beräkningen av grundhyran, enligt principer och en à-prislista som ingår i hyresmodellen i en särskild handling *Hyressättning av särskilda boendeformer i Katrineholms kommun 2020, Grundhyra och värdering av annan standard än i jämförelselägenhet*. Härefter är prissättningen av den enskilda lägenheten klar.

I vissa fall har det varit naturligt att ange kostnad per kvadratmeter och år, i andra fall en kostnad per månad. Målsättningen har varit att eftersträva att inte skapa en egen hyresmodell utan följa de grundprinciper som prövats rättsligt, tillämpa så lite schabloniseringar som möjligt för att istället ange kriterier och prissättningar som i flertalet fall tillämpats och prövats i andra kommuner, för att minimera risken för bakslag vid eventuella hyrestvister.

Priserna i à-prislistan har i första hand hämtats från överprövning av hyressättningar och KFABs tillvalslista men för att täcka upp för de skillnader som i övrigt kan förekomma även från andra allmännyttors hyresförhandlade tillvalslistor och mot skälighetsbedömningar gjorda mot upprättade kalkyler. Som exempel på avvikande standard som är prissatta i hyressättningsmodellen finns lägre standard än ”normalt kokskåp” i hyreslägenhet, nyligen reoverat kök eller våtrum, avsaknad av balkong eller uteplats, kakel/klinker/ plastmatta i våtrum, tvättmaskin och torktumlare, kombimaskin, brandlarm, sprinkler, specialsäng, fri hushållsel, fiber indraget i lägenheten med mera.

Förslaget innebär även att brandlarm och sprinkler som är standardhöjande funktioner är prissatta i hyressättningsmodellen fastän det inte finns för utredaren någon känd överprövning av sådan prissättning, dock finns det domar som anger brandlarm som exempel på hyreshöjande faktor. Utredaren har tagit fram kalkyler och prissatt dessa nyttigheter försiktigt i hyresmodellen. Under i vart fall den senaste tioårsperioden har staten gjort kostnadsnyttoanalyser inför ändrade statliga nybyggnadsregler till exempel för sprinkler. Utredaren har i sina utredningar normalt med stationär taklyft som ytterligare en sådan hyreshöjande

faktor men kommunen har meddelat att det är en faktor som inte ska ingå i hyressättningen i Katrineholms kommun.

Förslaget innehåller ingen prissättning av trygghetslarm, då sådana idag inte är fastighetsniska (typ sådana som är fast installerade i byggnaden) och därför inte ska ingå i hyran. Dagens trygghetslarm är mobila. Kommunen kan istället ta betalt för detta i omvårdnadsavgiften.

Vid hyressättning av servicebostäder hyressätts enbart den enskilda lägenheten.

Vid hyressättning av särskilt boende för äldre och gruppboende utgår ifrån tre delar

- Den enskilda lägenheten
- Gemensamma utrymmen
- Övriga kvaliteter; tillgång till allmänna utrymmen, service, närhet, trygghet med mera

på samma sätt som rättspraxis utformats.

Hyran sätts sedan till summan av vad som beräknats för respektive del. Hyressättningen har skett i 2020 års hyresnivå.

Den enskilda lägenheten

Stegen i hyressättningen av den enskilda lägenheten kan sammanfattas enligt följande.

1. Utredaren tar fram och åberopar minst en bakgrunds- eller jämförelselägenhet för varje prövningslägenhet.
2. En skälig grundhyra för prövningslägenheten beräknas på så sätt att grundhyran för bakgrunds- eller jämförelselägenheten räknas om till normhyra enligt 1991 års metod.
3. Normhyran för bakgrunds- eller jämförelselägenheten justeras för skillnad i läge och modernitet i förhållande till prövningsfastigheten genom en allmän skälighetsbedömning som i hyressättningsdokumentet kommenteras och motiveras för varje prövningsfastighet.
4. Den justerade normhyran för bakgrunds- eller jämförelselägenheten ligger till grund för en omvänd beräkning av grundhyran för varje prövningslägenhet utifrån dess lägenhetstyp och yta.
5. Härfter justeras grundhyran för prövningslägenheten med hänsyn till avvikande standard i förhållande till bakgrunds- eller jämförelselägenheten för sådana faktorer som inte beaktats i grundhyran för prövningslägenheten, enligt dokumentet om grundhyra och värdering av annan standard i Katrineholm med principer och en à-prislista.

Gemensamma utrymmen

Gemensamma utrymmen är till exempel kök, samvarorum, besökstoiletter och för verksamheten gemensamma förråd (dock inte lägenhetsförråd, förråd för arbetskläder, kontorsmaterial eller livsmedel).

De gemensamma utrymmena har fördelats på de boende som gemensamhetsytorna är till för. Värdet av de gemensamma utrymmena skiljer sig beroende på om den enskilda lägenheten är fullvärdig bostad eller ej. I det första fallet är de gemensamma ytorna inte en förutsättning för bostaden, varför värdet av de gemensamma ytorna per kvadratmeter måste

ligga klart under nivån för lägenhetens bruksvärde per kvadratmeter. I det senare fallet är de gemensamma ytorna en förutsättning för bostaden och då det "sparas egen lägenhetsyta" kan ett värderat kvadratmeterpris till och med ligga i nivå med lägenhetens bruksvärde per kvadratmeter. Att de gemensamma utrymmena i förekommande fall är möblerade och att städning av dessa ingår samt i förekommande fall tillgång till gemensam möblerad uteplats är faktorer som höjer bruksvärdet på de gemensamma ytorna.

I hyressättningsmodellen föreslås i samråd med beställaren att den debiterbara gemensamma ytan som berör alla boende på en avdelning i ett särskilt boende för äldre eller i en gruppboestad maximeras till 15 kvadratmeter per boende. Detta berör de som är under pågående nybyggnad, dvs. Dufvegården (särskilt boende för äldre) och Humlen (gruppboestad).

Övriga kvaliteter (närhets- och trygghetsfaktorer)

I hyresmodellen har inte prissatts någon annan faktor än tillgång till personal dygnet runt, med stöd av ett rättsfall i Svea Hovrätt, mål ÖH 5557-11, i vilket närhet till personal och service värderats. Beloppet har i hyresmodellen räknats upp med hyreshöjningarna hos KFAB för tiden 2012-2020.

Lägenhetsytor

I uppdraget har inte ingått att mäta upp lägenhetsytorna. I de fall det av någon anledning funnits skäl att mäta lägenhetsytan har den av utredaren uppmätta ytan legat till grund för hyresberäkningen, vilket framgår av anteckning i hyresberäkningen. Nytt hyreskontrakt måste tecknas för dessa. I de fall kommunen tagit ut för hög hyra kan det komma anspråk på återbetalning.

Ytor som inte ingår i lägenhetsytan eller gemensamma utrymmen enligt ovan

För samtliga särskilda boenden för äldre och gruppboestäder gäller att bostadskomplement såsom tvättstuga, utom lägenheten beläget lägenhetsförråd och kommunikationsytor (trapphus och korridorer) inte ingår i lägenhetsytan eller i gemensamma utrymmen som får läggas på hyran. Detsamma gäller personalutrymmen, expeditioner och teknikutrymmen.

Gruppboestäder i trapphusboenden med blandade första- och andrahandskontrakt

Kommunen har flera så kallade trapphusboenden med vissa bostadslägenheter i direkt eller nära anslutning till en gemensamhetslokal i samma trapphus. I något fall finns en satellitlägenhet längre ifrån. I flera trapphusboenden, som kommunen definierar som gruppboestäder, ingår lägenheter med förstahandskontrakt hos fastighetsägaren och lägenheter med andrahandskontrakt hos kommunen. Lägenhet med förstahandskontrakt kan enligt utredarens uppfattning per definition inte vara en stadigvarande bostad anordnad i en bostad med särskild service antingen med stöd av 9 § 8 och 9 punkten LSS eller med stöd av 5 kapitlet 7 § socialtjänstlagen och kommunen kan inte i någon hyra ta betalt varken för gemensamma utrymmen eller närhets- och trygghetsfaktorer, då kommunen inte är hyresvärd för lägenheten. Utredaren förordar att kommunen verkar för att lägenhet med förstahandskontrakt frikopplas från gruppboestaden så att lägenheten inte längre ingår i denna för att få en hyressättning av alla lägenheter i gruppboestaden som uppfyller likhetsprincipen. Lägenheten kan dock per definition vara en servicebostad, knuten till gruppboestaden i vart fall

om den inte ligger i direkt anslutning till gruppbestadens gemensamhetsutrymmen och ges en servicenivå motsvarande andra boende i servicebostäder.

I hyresberäkningen har hyran beräknats för de lägenheter i gruppbestad som har andrahandskontrakt. Vid beräkningen av bidraget till hyran från gruppbestadens gemensamma utrymmen har dock ytan fördelats på samtliga lägenheter som kommunen uppgett ingår i gruppbestaden. Exkluderas lägenheter med förstahandskontrakt blir således den gemensamma ytan per lägenhet större och hyran högre. Hyresberäkningen måste då justeras mot detta.

Parboendelägenheter

Vid uthyrning av parboendelägenheter

- a) för parboende beräknas hyran för själva lägenheten som för annan motsvarande lägenhet med samma yta. Tillskottet för gemensam yta blir dock gånger två mot andra på avdelningen eftersom båda får nyttja gemensamhetsytorna. För Dufvegården, med sin speciella planlösning redovisas olika möjligheter till hyressättning och uthyrning.
- b) till en boende beräknas hyran som för annan motsvarande lägenhet med samma yta. Tillskottet för gemensam yta blir som för andra ensamboende på avdelningen.

För Dufvegården har studerats flera olika alternativ till hyressättning av två enrumslägenheter per avdelning med ett mellanliggande rum med dörr till båda lägenheterna, som kan hyras ut för parboende. Lägenheterna kan hyras ut som

- 1) två separata lägenheter på 1 rosk (1 rum och kokskåp), med trinett på vardera 35 kvm, en till brukaren med biståndsbeslut för särskilt boende för äldre och en till den medflyttande, där det i den medflyttandes hyreskontrakt finns reglerat att hyresavtalet upphör om den i hyresavtalet namngivna brukaren i lägenheten intill flyttar eller avlider och den medflyttande då inte är berättigad till en bostad i särskilt boende för äldre genom ett biståndsbeslut. Hyresgästerna får disponera rummet mellan lägenheterna utan att detta påverkar hyran. Hyran 2020 uppgår till 7 462 kr per månad för varje lägenhet, samma hyra som för övriga lägenheter på avdelningen.
- 2) två separata lägenheter på 1 rosk, med trinett, på vardera 35 kvm, en till brukaren med biståndsbeslut för särskilt boende för äldre och en till den medflyttande, där det i den medflyttandes hyreskontrakt finns reglerat att hyresavtalet upphör om den i hyresavtalet namngivna brukaren i lägenheten intill flyttar eller avlider och den medflyttande då inte är berättigad till en bostad i särskilt boende för äldre genom ett biståndsbeslut. Till respektive lägenhet hör dessutom ett gemensamt rum på 13,6 kvm. Hyran 2020 uppgår till 8 289 kr per lägenhet.
- 3) en parboendelägenhet på 3 rosk, med trinett, på 86 kvm för en hyra 2020 på 13 979 kr per månad.

Utredaren föreslår i samråd med vård- och omsorgsförvaltningen att lägenheterna i förekommande fall hyrs ut och hyressätts enligt alternativ 1 ovan.

Det alternativ som normalt används ligger som grundförslag i hyressättningsmodellen, men hyran har beräknats för olika alternativ.

Trappningsregel (hyresrabatt) vid väsentlig hyreshöjning

Hyresnämnden kan vid prövning av hyran införa en trappningsregel vid infasning av hyran om hyreshöjningen är betydande och hyresgästen yrkar det.

En trappningsregel innebär att en väsentlig hyreshöjning kan delas upp och infasas i etapper för befintliga hyresgäster. Normalt kan hyran då höjas en gång per år under några års tid (hyresgästen får då i praktiken en rabatt på den nya hyran under några år, där rabatten minskar etappvis). Hyresnämnden kan inte vid prövning av skälig hyra självmant besluta om en trappningsregel för infasning av nya hyror. Hyreshöjningen måste vara betydande och hyresgästen måste själv begära att hyresnämnden ska tillämpa sådan vid hyresprövningen.

För att lättare fasa in de nya hyrorna och för att frågan ska komma upp på agendan i de fall ärenden hamnar i hyresnämnden och tillämpningen inte ska behöva bygga på att hyresgästen själv tar initiativ i frågan föreslår utredaren i samråd med vård- och omsorgsförvaltningen att kommunen på eget initiativ beslutar att införandet av hyressättningsmodellen kompletteras med en likadan trappningsregel för samtliga boenden, utformad enligt följande.

Om skillnaden mellan den nya och den gamla hyran är mer än 700 kr per månad gäller vid införandet en trappningsregel utformad enligt följande. Om höjningen är mer än 700 kr per månad begränsas hyreshöjningen år 1 till 700 kr per månad, år 2 till resterande del dock maximalt 700 kr per månad och så vidare tills lägenheten är uppe i full hyra.

Tillämpningen av trappningsregeln kan leda till att befintliga hyresgäster och nya hyresgäster i samma hus under en övergångsperiod får olika hyror trots att deras lägenheter är likvärdiga. Detta har inte bedömts strida mot likhetsprincipen i 21 § hyresförhandlingslagen.

Eventuellt hyrestak eller införande av ett kommunalt bostadstillägg

Om kommunen vill eller inte vill ta ut maximalt möjliga hyror är främst en politisk fråga.

Flertalet kommuner har inget hyrestak eller kommunalt bostadstillägg (KBF). Detta kan bero på flera orsaker såsom

- att frågan inte aktualiserats,
- att kommunen inte anser att bostadstillägg är en kommunal uppgift, eller
- att man anser att ekonomiskt bistånd reglerat i 4 kapitlet 1 § socialtjänstlagen (försörjningsstöd och bistånd till livsföringen i övrigt) är tillräckligt.

Ett hyrestak innebär att kommunen subventioner alla över hyrestaket, oavsett egen ekonomisk förmåga.

Om kommunen vill införa ett hyrestak eller inte är främst en politisk fråga. Ett hyrestak är svårare för kommunen att ändra än ett KBF, eftersom kommunen måste komma överens om de nya hyrorna med hyresgästerna. Ett upphävande av KBF eller ändrade regler för ett sådant kräver enbart ett beslut i kommunfullmäktige.

Flertalet kommuner väljer varken hyrestak eller kommunalt bostadstillägg utan hanterar ekonomiskt stöd för de med svagast ekonomi efter ansökan om ekonomiskt bistånd (försörjningsstöd och bistånd till livsföringen i övrigt) enligt regler i socialtjänstlagen.

Utredaren föreslår mot bakgrund av ovan i samråd med vård- och omsorgsförvaltningen att kommunen inte beslutar om något hyrestak utan tar ut den maximala hyra som hyreslagstiftningen medger och om kommunen bedömer det som lämpligt i annan ordning tar fram och beslutar om kommunalt bostadstillägg för till exempel personer med funktionsnedsättning och biståndsbeslut om bostad med stöd av SoL (socialtjänstlagen) eller LSS, som är vanligast i de kommuner som infört någon form av kommunalt bostadstillägg. Utredaren tycker att det kan vara lämpligt att i den delen invänta resultatet av Regeringens kommittédirektiv *Översyn av LSS-regler när det gäller bostad med särskild service*, en utredning som enligt direktiven senast ska redovisas den 23 mars 2021.

Hyressättningsmodellen är flexibel för olika typer av särskilda boenden, stabil över tid och stödjer likhetsprincipen

Hyresmodellen kan användas för hyressättning av samtliga typer av särskilda boendeformer, för-utom korttidsboenden.

En hyressättningsmodell

- a) med enhetliga principer och à-priser som enkelt justeras över tid,
- b) som tar hänsyn till många olika faktorer och som kan användas för alla typer av särskilda boendeformer, förutom korttidsboenden, stödjer likhetsprincipen.

Förslaget till hyressättning enligt hyressättningsmodellen av respektive lägenhet

I hyresberäkningen har det teoretiskt möjliga hyresuttaget utan något hyrestak eller maximalt debiterad gemensam yta räknats fram. Utredaren föreslår i samråd med beställaren att takskena respektive komplett taklyft inte prissätts i hyressättningsmodellen, att i hyran debiterad gemensam yta för alla boende på en avdelning i särskilt boende för äldre eller i en gruppboende baseras på maximalt 15 kvadratmeter per boende samt att en trappningsregel införs enligt ovan. Detta har beaktats i redovisningen av ekonomin i förslaget.

Förslaget till hyressättning av respektive lägenhet utifrån hyressättningsmodellen

- med lägenhetsytor och gemensamma ytor,
- med grundhyror baserade på åberopade jämförelseobjekt (bakgrundslägenhet eller jämförelselägenhet) och à-priser vid avvikande standard mot respektive jämförelseobjektet,
- med summeringar och sammanställningar per lägenhet och boende, samt
- jämförda med nu gällande hyror lägenhet för lägenhet, samt
- trappningsregelns effekt på hyran för den enskilda lägenheten

framgår av en excelfil *Hyressättning särskilda boendeformer Katrineholms kommun 2020.xls*, i vilken också kommentarer lämnats till många uppgifter på fastighets- och lägenhetsnivå.

Utöver höjningen enligt trappningsregeln föreslås hyror årligen justeras motsvarande Katrineholms Fastighets ABs förhandlade genomsnittliga hyresändring i det allmännyttiga bostadsbeståndet med bruksvärdeshyra respektive hyresändring motsvarande hyresändringen för åberopad bakgrunds- eller jämförelselägenhet med presumtionshyra.

Formerna för hyressättningen

Huvudregeln vid hyressättning är att hyresvärden och hyresgästen själva skall försöka enas om en hyra som båda parter kan godta. Hyresförhandlingar kan bedrivas antingen individuellt mellan hyresvärden och hyresgästen med tillämpning av hyreslagens regler eller kollektivt med hyresgästföreningen enligt hyresförhandlingslagen. Hyresgästföreningen har i flera regioner tackat nej till att hyresförhandla särskilda boenden, ibland med motiveringen att de har få medlemmar bland dessa hyresgäster. I Stockholmsområdet förhandlas en del särskilda boenden i vissa kommuner, i andra inte.

Det finns både för- och nackdelar med att hyresförhandla lägenheter i särskilda boendeformer kollektivt med hyresgästföreningen.

Fördelar

- Kollektiv hyresförhandling går normalt fortare och kräver mindre administrativ tid än att hantera hyresjusteringar individuellt med varje hyresgäst.
- Färre ärenden hamnar normalt i hyresnämnden vilket tar mindre administrativ tid i anspråk under genomförandefasen,
- Hyresnämnden ändrar mer sällan hyrorna i de fall dessa är kollektivt förhandlade.

Nackdelar

- Avtal om förhandlingsordning måste träffas med hyresgästföreningen, som bland annat reglerar hur eventuell hyrestvist ska prövas. Utredarens erfarenhet är att hyresgästföreningen vid hyresvärd som tillhör kommunkoncern förordar ett partsammansatt organ som tvisteforum. Många förhandlingsordningar är utformade på det sättet.
- Hyresavtal tecknade enligt den av kommunens hyresmallar som saknar traditionell förhandlingsklausul med stöd av avtal om förhandlingsordning med Hyresgästföreningen, bör kompletteras med ett tillägg om detta.
- Kommunen riskerar att inte komma överens utan prutning på prutning som redan är gjord för bakgrunds- och jämförelselägenheterna.
- Hyrestvist som ska lösas i partsammansatt organ, innebär att kommunen ofta inte får någon prövning av sin bedömning om skälig hyresnivå i sak, utan resultatet blir en jämkning mellan parternas yrkanden.

Hyrorna i lägenheterna i särskilda boenden för äldre och gruppbestäderna, förutom gruppbestäderna i vissa trapphusboenden, är idag inte kollektivt förhandlade. I linje härmed har kommunen inte träffat avtal om någon förhandlingsordning för dessa boenden. Utredaren anser att fördelarna med att hyresförhandla lägenheterna individuellt i särskilt boende för äldre och gruppbestäder överväger nackdelarna i syfte att få till en rättvis hyressättning oaktat att genomförandet är mer arbetskrävande, varför dessa hyror även fortsättningsvis föreslås förhandlas individuellt. Rutinerna för det individuella förfarandet bör ses över.

Kommunen bör vidare tillse att lägenheter i gruppbestäder i trapphusboenden undantas i fastighetsägarnas förhandlingsordningar så att kommunen i hyran för dessa inte enbart kan ta betalt för den enskilda lägenheten utan även för gemensamma utrymmen samt närhets- och trygghetsfaktorer enligt gällande rättspraxis. Detta är även en likhets- och rättvisefråga för boende i olika gruppbestäder.

Hyrorna i servicebestäder och stödboenden bör som idag förhandlas kollektivt genom fastighetsägaren.

Extern förhyrning och förvaltning av kommunens egna bostadsrättslägenheter

Under utredningen har från flera personer i verksamheten framkommit synpunkter på att det inte finns tydliga principer för hur önskemål om tillval, främst av tvättmaskin och torktumlare eller kombimaskin, ska fungera när kommunen förhyr gruppboende externt, hos annan än KFAB. Personal i verksamheten har framfört att behovet av underhållsåtgärder i kommunens egna bostadsrätter på Jägaregatan 27 dras i långbänk och det är även oklart hur önskemål om tillval i dessa ska hanteras.

Undertecknad bedömer att vård- och omsorgsförvaltningen bör ha tillgång till högre fastighetskompetens än idag både vid förhyrning av gruppboende utanför kommunkoncernen och förvaltning av sina bostadsrätter. Vård- och omsorgsförvaltningens kvarvarande fastighetsfrågor bör därför lämpligen överföras till KFAB, som har erforderlig kompetens både för förhyrning och egen förvaltning. Härvid bör också diskuteras om att överlåta kommunens bostadsrätter till bolaget, då det enligt vård- och omsorgsförvaltningen budgetmässigt är svårt att prioritera fastighetsunderhåll.

Ekonomi i förslaget

Förslaget innebär en höjning av hyrorna i gruppboendena och serviceboendena med cirka 2,1 miljoner kronor per år i 2020 års hyresnivå när trappningsregeln har fasats in hyrorna fullt ut om cirka 5 år. I detta har inte räknats med en hyresrabatt på 400-600 kr per månad och lägenhet, totalt 28 200 kr per år, som föreslås på Jägaregatan 27 på grund av eftersatt underhåll till dess att det eftersatta underhållet åtgärdats.

Förbättringar i grundskyddet för ålderspensionärer har skett genom såväl bättre pensioner som kraftigt höjda bostadstillägg de senaste två åren.

Motsvarande förbättringar har inte skett för funktionshindrade. I mars 2020 beslutade Regeringen om ett kommittédirektiv *Översyn av LSS-regler när det gäller bostad med särskild service*. Utredaren ska redogöra för rättsläget när det gäller kommunens möjlighet att välja upplåtelseform för bostad med särskild service, hur reglerna i hyreslagen tillämpas i hyresförhållande för sådant boende, analysera och redogöra för vilka ekonomiska konsekvenser ett hyres- respektive avgiftsförhållande enligt gällande reglering får för den enskildes kostnader för sitt boende, vid behov föreslå en mer kostnadseffektiv reglering som innebär att den enskilde inte ska få merkostnader för sitt boende på grund av sin funktionsnedsättning och vid behov lämna nödvändiga författningsförslag.

Bostadstillägget vid funktionsnedsättning, som administreras av Försäkringskassan, kan 2020 som mest uppgå till 5 220 kronor per månad för den som är ensamstående respektive 2 610 kronor per månad för den som är gift/sammanboende. Storleken på bostadstillägget påverkas av boendekostnad samt inkomst.

Den som är ålderspensionär kan ha rätt till bostadstillägg från Pensionsmyndigheten. Reglerna ändrades 1 januari 2020. Taket för bostadstillägg (den bidragsgrundande hyran) höjdes 2020 från 5 600 till 7 000 kr per mån, innebärande att det maximala bostadstillägget för en pensionär samtidigt höjdes från 5 560 till 6 540 kr per månad för den som är ensamstående respektive 3 270 kr för den som är gift/sammanboende och lever ihop. Storleken på bostadstillägget påverkas av boendekostnad samt inkomst. I samband med att en person

ansöker om bostadstillägg görs automatiskt en kontroll om han/hon är berättigad till äldre-försörjningsstöd. Detta för att garantera att den som har låg pension, eller ingen pension alls, får en skälig levnadsnivå.

Mellanskillnaden mellan utgående hyra och i förekommande fall summan av bostadstillägg och äldre-försörjningsstöd bekostas av hyresgästen. Detta innebär för de ekonomiskt svagare att avgiftsutrymmet för omvårdnad minskar motsvarande. Analyser i andra kommuner av effekterna av betydligt högre hyreshöjningar än de som nu föreslås i särskilda boendeformer i Katrineholm visar att intäkten från omvårdnadsavgifterna minskar en bråkdel i förhållande till de ökade hyresintäkterna.

Utredaren föreslår sedan 2019 normalt sina uppdragsgivare i första hand att göra en motsvarande utredning inom särskilt boende för äldre, en uppfattning som även gäller för Katrineholms kommun beroende på

- att ålderspensionärernas grundskydd är avsevärt bättre än för de funktionshindrade.
- att det normalt finns en större besparingspotential för kommunen att hämta hem i den typen av boende, samtidigt som den till stor del finansieras av det statliga bostadstillägget för de med svagast ekonomi, samt
- att det inte finns någon pågående utredning som bedöms kunna leda till förändringar i lagstiftning och regelverk de närmaste åren, i vart fall inte i negativ riktning för ålderspensionärernas ekonomi.

Utredaren ser fördelar med att komplettera den nu föreliggande utredningen med att beräkna nya hyror i befintliga särskilda boenden för äldre enligt den föreslagna hyressättningsmodellen för att få en total överblick och sedan gå fram med och besluta om ett samlat förslag till hyressättning av samtliga särskilda boendeformer, förutom korttidsboenden. Av rättviseskäl för att tillgodose likhetsprincipen och för att underlätta att hyresgäster är positiva till att flytta till det nya särskilda boendet för äldre bör i en nära framtid inte bara Dufvegården utan även de nuvarande särskilda boendena för äldre hyressättas enligt samma principer.

Utredarens förslag till fortsatt handläggning och beslut bygger på kommunens direktiv i utredningsuppdraget att i ett första skede inte prioritera att beräkna nya hyror i befintliga särskilda boenden för äldre enligt den framtagna hyresmodellen och en strävan från utredaren att lägga ett förslag till beslut som förhoppningsvis ändå kan göra det möjligt att slippa lyfta ärendet till kommunfullmäktige två gånger.

Övrigt

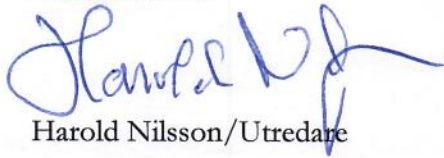
Under utredningen har framkommit uppgifter/synpunkter som utredaren anser kan vara värdefulla för beställaren att känna till, men som inte ingår i uppdraget.

Synpunkterna avser

- hyresdämpande faktorer på orten
- underlag vid förhyrning från annan fastighetsägare än KFAB (digitala ritningar, standard med mera),
- detaljer i hyresavtalen, samt
- hyresadministrationen

Dessa synpunkter redovisas inte i rapporten utan delges uppdragsgivaren på annat sätt.

Fagersta som ovan
ALNITEC AB

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Harold Nilsson". The signature is stylized and cursive, with a long horizontal stroke extending to the right.

Harold Nilsson/Utrede

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lednings- och verksamhetsstöd

Datum
2020-09-07Vår beteckning
VON/2020:58 - 049Vår handläggare
Emma OdénErt datum
Er beteckning

Vård- och omsorgsnämnden

Förslag till införande av kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämnden ställer sig bakom förslaget att införa ett kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning i Katrineholms kommun 1 januari 2021.
- Vård- och omsorgsnämnden överlämnar förslag till regler för kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning i Katrineholms kommun till kommunstyrelsen för vidare hantering.

Sammanfattning av ärendet

Vård- och omsorgsnämnden fick i Övergripande plan med budget 2020-2022 i uppdrag att se över hyrorna och inrätta ett kommunalt bostadstillägg inom området funktionsstöd. I uppdraget ingår dels att utforma regelverk för ett kommunalt bostadstillägg riktat till boende i grupp- eller servicebostad, dels att se över hyresstrukturen för de berörda boendeformerna. Uppdraget förslag till att upprätta en ny hyressättningsmodell inom vård- och omsorgsförvaltningen (VON/2018:39) redovisas separat till vård- och omsorgsnämnden i september 2020.

Ett ökande problem är att nya bostäder som byggs ofta får en hög hyra. Det statliga bostadstillägget kompenserar inte de allt högre hyresnivåerna. Målgruppen har oftast en svag ekonomisk ställning med begränsade möjligheter till att betala höga hyror. Även den nya föreslagna hyressättningsmodellen och ny hyressättning kommer att medföra höjda hyror för boende i grupp- och servicebostäder enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade).

Kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning (förkortat KBF) är ett komplement till främst det bostadstillägg som Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten betalar ut, men också övriga bostadsbidrag. Det finns ingen skyldighet enligt socialtjänstlagen (SoL) för kommunerna att betala ut KBF. KBF finns bara i några kommuner och reglerna kan variera ifrån kommun till kommun. KBF är till för att täcka de fördyrande bostadskostnader som kan uppstå på grund av en funktionsnedsättning. Kommunalt bostadstillägg utgår utöver vad som utgör den enskildes rättigheter enligt socialtjänstlagen och prövas enligt 4 kap 2 § SoL. Beslut enl. 4 kap 2 § SoL går inte att överklaga genom förvaltningsbesvär. Reglerna kring KBF fastställs av den egna kommunen.

Ett styrdokument med förslag till regler för kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning i Katrineholms kommun har tagits fram. Förvaltningen föreslår att styrdokumentet överlämnas till kommunstyrelsen för vidare hantering. Vård- och omsorgsförvaltningen föreslås få i uppdrag att ta fram riktlinjer och rutiner för kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning utifrån de regler som fastställs. Avgiftshandläggare på vård- och omsorgsförvaltningen föreslås hantera ansökan och delegeras rätten att besluta om kommunalt bostadstillägg till den enskilde.

Ärendets handlingar

- Utredning om införande av kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning.
- Förslag till regler för kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning

Vård- och omsorgsförvaltningens bedömning

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag är att Katrineholms kommun inför kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning 1 januari 2021. Ansvarig nämnd är vård- och omsorgsnämnden. Bostadstillägget ska införas i samband med att den nya hyressättningsmodellen och ny hyressättning inom vård- och omsorgsförvaltningen införs. Finansieringen föreslås ske från vård- och omsorgsnämndens budgetram.

Ett införande av kommunalt bostadstillägg innebär att Katrineholms kommun kommer att följa LSS och dess intentioner bättre, och säkerställer att personer med omfattande funktionsnedsättningar tillförsäkras goda levnadsvillkor. Utgångspunkten är att omfattande stödbehov inte ska medföra en lägre levnadsstandard och att den enskilde inte ska ha merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning. Genom bidraget säkerställer kommunen att den enskilde har kvar ett minimibelopp efter att hyran är betald. Ett införande av kommunalt bostadstillägg innebär förbättrade möjligheter för personer med funktionsnedsättning att acceptera erbjuden bostad trots hög hyresnivå.

Kommunalt bostadstillägg föreslås gälla för personer med funktionsnedsättning som är folkbokförda i Katrineholms kommun, har beslut om bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 LSS, samt bor i kommunens grupp- eller servicebostäder enligt LSS. Insatsen ska vara beviljad av och verkställd via Katrineholms kommun. KBF gäller endast för personer som har andrahandskontrakt där vård- och omsorgsförvaltningen har förstahandskontrakt. Bostadstillägget är inkomstrelaterat och ansökan förnyas varje år.

Bostadstillägget är ett komplement till de statliga bostadsbidrag och bostadstillägg som Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten handlägger. Det utgår endast till de personer som har ansökt och fått beviljat dessa statliga bidrag och ändå inte har minimibeloppet kvar efter att hyra är betald. För att hålla nere den administrativa kostnaden föreslås en minimigräns för utbetalning till 100 kronor per månad.

Det kommunala bostadstillägget föreslås gälla under resterande del av mandatperioden 2021-2022 och ska utvärderas inom giltighetstiden. I utvärderingen är det även viktigt att följa upp KBF ur ett jämställdhetsperspektiv.

Anna-Lena Ramstedt
Förvaltningschef

Emma Odén
Utredare

Beslutet skickas till: Kommunstyrelsen, akten

Utredning om införande av kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning

Bakgrund

Antalet personer med funktionsnedsättning som har behov av insatser har ökat under flera år. Nybyggnationer av bostäder med särskild service för vuxna enligt LSS (Lagen om service till vissa funktionshindrade) bedöms behövas för att tillgodose framtida behov. I Kommunplan 2019-2022 står att: "när det gäller boendeplatser inom området funktionsstöd fortsätter utvecklingen med fler personer med behov av stöd. Planering och byggande av nya LSS och SoL-boenden ska prioriteras utifrån behovet."

Ett ökande problem är att nya bostäder som byggs ofta får en hög hyra. En nyproducerad lägenhet på ett rum och kök kan kosta över 7 000 kr/månad. Det statliga bostadstillägget kompenserar inte de allt högre hyresnivåerna. Målgruppen har oftast en svag ekonomisk ställning med begränsade möjligheter att betala höga hyror. Även den nya föreslagna hyressättningsmodellen för vård- och omsorgsförvaltningen med ny hyressättning, som planeras att gälla från 1 januari 2021, kommer att medföra hyreshöjningar av bostäder inom funktionsstöd.

Vård- och omsorgsnämnden fick i Övergripande plan med budget 2020-2022 i uppdrag att se över hyrorna och inrätta ett kommunalt bostadstillägg inom området funktionsstöd. I uppdraget ingår att utforma regelverk för ett kommunalt bostadstillägg riktat till boende i grupp- och servicebostad.

Personer med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att leva och bo i en fullvärdig bostad som är den enskildes privata och permanenta hem. Bostäderna bör ligga i etablerade bostadsområden och får inte ha institutionell prägel. Kollektivtrafik bör finnas och närhet till dagligvaruhandel är en fördel. För personer med beslut om bostad med särskild service för vuxna finns servicebostad eller gruppboende. För båda boendeformerna gäller att bostaden ska vara fullvärdig enligt Boverkets byggnadsregler.

En servicebostad består av ett antal lägenheter med tillgång till gemensam service och stöd dygnet runt. En gruppboende består av ett antal fullvärdiga boendelägenheter som är grupperade kring gemensamma utrymmen. De gemensamma utrymmena ligger i nära eller direkt anslutning till de enskilda lägenheterna och är lätta att nå.

Kommunalt bostadstillägg till personer med funktionsnedsättning

Kommunalt bostadstillägg till personer med funktionsnedsättning (förkortat KBF) är ett komplement till främst det bostadstillägg som Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten betalar ut, men också övriga bostadsbidrag. Det finns dock ingen skyldighet för kommunerna enligt Socialtjänstlagen (SoL) att betala ut KBF. KBF finns bara i några kommuner och reglerna kan variera ifrån kommun till kommun.

KBF är till för att täcka de fördyrande bostadskostnader som kan uppstå på grund av en funktionsnedsättning. Kommunalt bostadstillägg utgår utöver vad som utgör den enskildes rättigheter enligt Socialtjänstlagen och prövas enligt 4 kap 2 § SoL. Beslut enl. 4 kap 2 § SoL går inte att överklaga genom förvaltningsbesvär. Reglerna kring KBF fastställs av den egna kommunen.

Andra kommuner

Sveriges kommuner och regioners (SKR) rapport *Hyresnivåer i särskilda boenden* från 2013 visade att det i huvudsak finns tre typer av hyressättningsmodeller i kommunerna. Vissa kommuner har länge haft kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning, till exempel Göteborg och Stockholm. Eskilstuna och Strängnäs införde KBF nyligen, 2017 respektive 2019. Utformningen och reglerna kan variera ifrån kommun till kommun. Andra kommuner, till exempel Malmö och Karlstad, har en hyressättningsmodell med högsta hyresnivå (oavsett storlek och standard på lägenhet) vilken kompenseras av bostadstillägget från Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten. Några andra kommuner har ingen specifik subvention utan hänvisar den enskilde att ansöka om ekonomiskt bistånd.¹

Konsekvenser

Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS är en biståndsbedömd insats. Brist på bostäder enligt LSS kan göra att den enskilde inte har möjlighet att påverka sin hyra genom att flytta till en billigare bostad. Målgruppen har ofta en låg inkomst och små möjligheter att påverka sin ekonomiska situation. Det finns en risk att personer med beviljad bostad tackar nej till erbjudandet på grund av hög hyra. Om personer tackar nej till erbjuden lägenhet innebär det att kommunen får ett ej verkställt beslut som kan leda till sanktionsavgifter och andra merkostnader.

Höga bostadskostnader kan även leda till att personer med funktionsnedsättning behöver ansöka om ekonomiskt bistånd, vilket i sin tur skulle öka kostnaderna för ekonomiskt bistånd. Det skulle innebära att den enskilde blir beroende av försörjningsstöd och varje månad måste göra en ny ansökan som ska hanteras av handläggare på socialförvaltningen. Försörjningsstöd omprövas varje månad och är ett stöd som inte är menat för permanent försörjning.

Att den enskilde kan tvingas tacka nej på grund av brist på ekonomiska resurser kan innebära att personer mot sin vilja bli kvar i föräldrahemmet och inte kan frigöra sig från föräldrar och få ett självständigt liv.

Personer med sjuk- och aktivitetsersättning eller ålderspension kan erhålla statligt bostadstillägg från Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten. Det statliga bostadstillägget för personer med funktionsnedsättning, som administreras av Försäkringskassan, är 5220 kronor per månad för ensamstående och 2 610 kronor per månad för den som är gift/sammanboende. Storleken på bostadstillägget påverkas av boendekostnad samt inkomst. En ensamstående person kan ha upp till 100 000 kronor i

¹ SKL (2013) *Hyresnivåer i särskilda boenden*

sparat kapital utan att det påverkar rätten till bostadstillägg. I dag räknas 15 procent av förmögenheten som en inkomst som minskar bostadstillägget.

Utöver detta finns ett särskilt bostadstillägg för personer som har så låga inkomster att de inte räcker till både bostadskostnad och övriga levnadsomkostnader. När en ansökan om bostadstillägg inkommer till Försäkringskassan prövas alltid om personen även har rätt till särskilt bostadstillägg.

Personer med ålderspension kan ha rätt till bostadstillägg från Pensionsmyndigheten. Reglerna ändrades 1 januari 2020. Taket för bostadstillägg (den bidragsgrundande hyran) höjdes 2020 från 5 600 till 7 000 kr per mån. Det innebär att det maximala bostadstillägget för en pensionär är 6540 kronor per månad för den som är ensamstående respektive 3 270 kronor för den som är gift/sammanboende. Storleken på bostadstillägget påverkas av boendekostnad samt inkomst.

Att inte kompensera med kommunalt bostadstillägg kan innebära andra kostnader för kommunen som till exempel:

- Brukare tackar nej till erbjuden lägenhet och, både den enskilde och närstående, behöver andra stödinsatser som kostar.
- Vitesföreläggande från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) vid ej verkställda beslut kan uppkomma.
- Att hänvisa den enskilde att ansöka om försörjningsstöd om hyresnivån är för hög innebär att en handläggare månatligen får hantera ansökan, jämfört med hanteringen en gång per år med ett kommunalt bostadstillägg. Den enskilde blir beroende av för ekonomiskt bistånd för sin försörjning.
- Det behövs mer resurser för att hantera handläggning.

Tidigare beslut

Katrineholms kommun har tidigare haft kommunalt bostadstillägg, men detta togs bort 2004 efter beslut i kommunfullmäktige och utvecklades succesivt under perioden 2004-2006. Även reglementet för vård- och omsorgsnämnden ändrades där skrivningen om kommunalt bostadstillägg togs bort (KF 183/2003 § 254). Beslutet att upphöra med kommunalt bostadstillägg motiverades utifrån besparingskrav.

Nuläget i Katrineholm

I Katrineholms kommun finns det för närvarande 103 lägenheter i gruppbestäder och 23 lägenheter i servicebestäder. Det handlar i princip uteslutande om ensamhushåll. De boende har beslut om bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 LSS. Katrineholms kommun har behov av att införa nya bostäder med särskild service framöver. Dessa behöver skapas genom nybyggnation. De bostäder som kommer till genom nyproduktion blir ofta dyra vilket kan göra att brukare med låga inkomster har svårt att tacka ja. Exempelvis blev en ny grupp- och servicebostad klar under 2019 och en till gruppbestäd planeras att stå färdig under 2021.

Införandet av ett kommunalt bostadstillägg skulle utgöra en kostnad för kommunen som sträcker sig över tid. Handläggningen av kommunalt bostadstillägg kräver arbete med information, IT-stöd, handläggning och administration. I Gävle kommun (ca 100 000

invånare) har de i förarbetena till beslut om införande av kommunalt bostadstillägg räknat ut att handläggning och utbetalningar beräknas motsvara en 0,33 årsarbetare och 150 000 kronor per år. För att göra ett kommunalt bostadstillägg ekonomiskt genomförbart har en minigräns för utbetalningarna satts mellan 100-300 kronor.

Kommunalt bostadstillägg kräver att den enskilde måste göra en ansökan årligen och lämna in olika inkomstuppgifter. Även andra bidrag, som exempelvis statligt bostadstillägg, kräver en ansökan. Det är inte säkert att alla brukare som är berättigade bidrag kommer att ansöka. Det är framförallt unga personer med funktionsnedsättning som gynnas av KBF beroende på den låga aktivitetsersättningen och om de ligger på garantinivåerna för aktivitetsersättningen.

Räkneexempel på när bostadstillägget kan ges

Beräkningen av KBF är kopplat till ett förbehållsbelopp som görs genom att fastställa beloppet efter en beräkning baserad på den enskildes bostadskostnad, övriga bostadstillägg och bostadsbidrag samt på inkomst och förmögenhet. Om kvarstående belopp är under det som kallas för minimibelopp ges bostadstillägg. Minimibeloppet är det belopp personen bör ha kvar att leva på efter att hyra är betald. Minimibeloppet avses täcka kostnader för personliga behov och andra normala levnadsomkostnader. Minimibeloppet förändras varje år och utgår från det minibelopp som Socialstyrelsen fastställer årligen i meddelandeblad om uppgifter för beräkning av avgifter inom äldre- och funktionshinderomsorgen. För personer som är yngre än 65 år är minimibelopp 2020 för ensamstående 5 873 kronor och för sammanboende 4 963 kronor per person. För personer som är 65 år och äldre är minimibelopp för ensamstående 5 339 kronor och för sammanboende 4 512 kronor per person.

Det är inte möjligt att helt räkna ut vad KBF skulle innebära för kostnad för kommunen, då vård- och omsorgsförvaltningen inte har tillgång till alla uppgifter som behövs. Nedan visas ett räkneexempel med ett förbehållsbelopp på 5 873 kronor, där brukaren har ansökt och fått statligt bostadstillägg om 5220 kronor och har en hyra på 8 000 kronor.

Det första räkneexemplet utgår från en person 20 år med garantiersättning på aktivitetsersättningen med en disponibel inkomst på 6 826 kronor per månad. Det kommunala bostadstillägget skulle här bli 1 827 kronor. Det andra räkneexemplet utgår från en person 30 år med garantiersättning på sjukersättningen med en disponibel inkomst på 7 699 kronor per månad. Det kommunala bostadstillägget skulle här bli 954 kronor.

Exempel 1: Brukare 20 år (lägsta garantiersättning på aktivitetsersättning, 8 790 kronor per månad före skatt) 1964

Inkomst netto efter skatt	6826
Förmögenhet	0
Statligt bostadstillägg	5220
Hyra exklusive el	8000
Kommunalt bostadstillägg	1827
Minibelopp att ha kvar	5873

Exempel 2: Brukare 30 år (högsta garantiersättning på sjukersättningen, 9 972 kronor per månad före skatt) 2273

Inkomst netto efter skatt	7699
Förmögenhet	0
Statligt bostadstillägg	5220
Hyra exklusive el	8000
Kommunalt bostadstillägg	954
Minibelopp att ha kvar	5873

Nedan redovisas en beräkning av kostanden för införande av KBF för 2021, 2022 och 2023. Beräkningen utgår från en brukare som är 30 år med garantiersättning på sjukersättningen. Brytpunkten för att få kommunalt bostadstillägg går vid en hyra på 7 046 kronor per månad. Siffrorna för förbehållsbelopp, inkomst, statligt bostadstillägg utgår ifrån 2020 års nivåer.

Utifrån denna beräkningsmodell kommer 17 personer 2021 att vara berättigade till kommunalt bostadstillägg. Det skulle innebära ett genomsnittligt bidrag på 464 kronor per månad och brukare. Total årskostnad för kommunalt bostadstillägg skulle bli cirka 94 656 kronor. Den totala årskostnaden för kommunala bostadstillägget skulle därefter öka under två år innan den blir mer stabil. Detta beror på att vid införandet av ny hyressättning inom grupp- och servicebostäder kommer en trappningsregel att tillämpas innan hyran är i full nivå. Den totala årskostnaden för kommunala bostadstillägget 2023 beräknas till cirka 381 312 kronor.

År	Förbehålls- belopp	Inkomst efter skatt	Statligt bostads- tillägg	Antal hyror som överstiger 7046 kronor per månad	Genomsnittlig hyra för lägenheter som överstiger 7046 kronor	Genom- snittligt bidrag per månad och brukare	Genom- snittligt bidrag per år och brukare	Total årskostnad för kommunalt bostads- bidrag
2021	5873	7699	5220	17	7510	464	5568	94 656
2022	5873	7699	5220	27	7629	583	6996	188 892
2023	5873	7699	5220	48	7708	662	7944	381 312

Det är svårt att med säkerhet säga hur kostnadsutvecklingen vid ett införande av KBF kommer att se ut. Det beror i stor utsträckning på utvecklingen på bostadsmarknaden och om det skulle ske några förändringar i statliga bidrag. Oavsett om ett KBF införs så bör vid planering av framtida utveckling av bostäder med särskild service för vuxna enligt LSS göras utifrån att det ska vara till rimliga kostnader för att inte beroendet av ett KBF ska bli allt för stort.

Utredningens förslag

Ett införande av kommunalt bostadstillägg innebär att Katrineholms kommun kommer att följa LSS och dess intentioner bättre och möjliggöra för personer med omfattande funktionsnedsättningar tillförsäkras goda levnadsvillkor. Utgångspunkten ska vara att omfattande stödbehov inte ska medföra en lägre levnadsstandard och att den enskilde inte ska ha merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning. Genom bidraget säkerställer kommunen att den enskilde har kvar ett minimibelopp efter att hyran är betald.

KBF är ett bidrag som syftar till att skapa förutsättningar för att den enskilde ska nå ett så självständigt liv som möjligt. Ett införande av kommunalt bostadstillägg innebär förbättrade möjligheter för personer med funktionsnedsättning att acceptera erbjuden bostad trots hög hyresnivå.

Utredningens förslag är att införa kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning 1 januari 2021. Bostadstillägget kommer att införas i samband

med den nya hyressättningsmodellen och ny hyressättning för grupp- och servicebostäder. Finansieringen föreslås ske från vård- och omsorgsnämndens budgetram.

Kommunalt bostadstillägg föreslås gälla för personer med funktionsnedsättning som är folkbokförd i Katrineholms kommun, har beslut om bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 LSS och bor på kommunens grupp- eller servicebostäder enligt LSS. Insatsen ska vara beviljad av och verkställd via Katrineholms kommun. KBF gäller endast för personer som har andrahandskontrakt på bostaden där vård- och omsorgsförvaltningen har förstahandskontrakt. Bostadstillägget är inkomstrelaterat och ansökan måste förnyas varje år.

Bostadstillägget är ett komplement till de statliga bostadsbidrag och bostadstillägg som Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten handlägger. Det utgår endast till de personer som har ansökt och fått beviljat dessa statliga bidrag och ändå inte har minimibeloppet kvar efter att hyra är betald. Till bostadskostnad räknas hyra. Hushållsel räknas inte in i hyran. Extra, frivilliga tillägg som exempelvis kabel-TV, får inte räknas med i hyreskostnaden. Personen ska dessutom ha någon form av inkomst, till exempel aktivitets- eller sjukersättning.

För att hålla nere den administrativa kostnaden föreslås en minimigräns för utbetalning till 100 kronor per månad. Ett styrdokument för vilka kriterier och regler som ska gälla för bostadstillägget i Katrineholms kommun biläggs utredningen. Vård- och omsorgsnämnden föreslås ansvara för att ta fram riktlinjer och rutiner för hantering av det kommunala bostadstillägget. Avgiftshandläggare på vård- och omsorgsförvaltningen föreslås hantera ansökan och delegeras rätten att besluta om kommunalt bostadstillägg till den enskilde. Vård- och omsorgsförvaltningen föreslås ta fram underlag för att informera om förändringarna till berörda.

Det kommunala bostadstillägget föreslås gälla under resterande del av mandatperioden 2021-2022 och ska utvärderas inom giltighetstiden. I utvärderingen är det även viktigt att följa upp KBF ur ett jämställdhetsperspektiv för att se vem som får vad av kommunens resurser, på vilka villkor och varför. Detta kan leda till behov av att göra förändringar i utformning av riktlinjer och regler kring KBF.

Emma Odén
Utredare

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till

Regler för kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning

Katrineholms kommuns författningssamling

Dokumentinformation

Beslutshistorik

Antagen av xxx 20xx-xx-xx § xx

Giltighet

Gäller från och med 2021-01-01

Gäller till och med 2022-12-31

Förvaltare¹

Inom vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde

Kategori

- XXX

Uppföljning

Hur: Styrdokumentet ses över i sin helhet.

När: Inom giltighetstiden.

¹ Förvaltarens ansvar innebär att:

- dokumentet efterlevs
- är tillgängligt
- följa eventuellt ändrade förutsättningar för dokumentet
- dokumentet följs upp och revideras
- dokumentet är aktuellt och uppdaterat

Innehåll

Inledning	4
Bakgrund.....	4
Syfte	4
Ansvarsfördelning.....	4
Kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning.....	4
Regler för KBF i Katrineholms kommun.....	5
Grundläggande	5
Gifta och sammanboende	5
Bostad och hyra	5
Minibelopp.....	5
Ansökan.....	6
Inkomster.....	6
Förmögenhet.....	6
Beslut.....	6
Utbetalning	6
Förändrade förutsättningar	6
Omprövning.....	7
Återbetalningsskyldighet	7
Överklagan.....	7

Inledning

Bakgrund

Målet med insatser enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra. Lagen ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer den omfattar, vilket inkluderar bland annat möjligheten att ha ett eget hem. Enligt Socialtjänstlagen (2001:453) är insatsen bostad med särskild service en rättighet för individer som inte själva kan tillgodose sina behov. I proposition 1992/93:159 framhålls att ingen annan faktor kan sägas ha så stor betydelse för känslan av den egna integriteten som den egna bostaden. Kommuner får med stöd av 2 kap 6 § Lagen om vissa kommunala befogenheter (2009:47) lämna enskilda hushåll ekonomiskt stöd i syfte att minska deras kostnader för att skaffa eller inneha en permanent bostad.

Många personer med omfattande funktionsnedsättning tillbringar en stor del av sin dag i det egna hemmet och för dessa personer är en god bostad mycket betydelsefull.

Syfte och omfattning

Kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning (KBF) syftar till att underlätta för personer med funktionsnedsättning att få en ändamålsenlig bostad som är lämplig utifrån individens behov.

Reglerna för KBF syftar till att förtydliga de förutsättningar som krävs för att få beviljat KBF i Katrineholms kommun och är förvaltningens stöd för beslut i dessa ärenden.

Ansvarsfördelning

Vård- och omsorgsnämnden prövar och fattar beslut i ärenden om KBF. Prövning och beslut delegeras till tjänsteman/handläggare på vård- och omsorgsförvaltningen.

Kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning

KBF är en frivillig ersättning som kommuner kan välja att betala ut för att främja ett självständigt liv för de personer den omfattar. Det är inte lagstyrt och villkoren avgörs av kommunen.

KBF är individuellt och utgår från personens behov av, och förutsättningar för, att få en god bostad. Det påverkar inte hyressättningar och hyra för bostäder för särskilt service enligt LSS. Modellen ska garantera att personen har en miniminivå kvar att leva på och en god bostad som främjar ett självständigt liv och goda levnadsvillkor.

KBF syftar till att kompensera hushållet för en bostadskostnad som utifrån särskilda behov kopplade till funktionsnedsättning som kan innebära att bostadskostnaden är högre än vad som annars skulle varit nödvändigt. Personen har inte möjlighet att välja boende på den ordinarie bostadsmarknaden. Boendekostnaden KBF kompenserar inte hushållet för låga inkomster.

Regler för kommunalt bostadstillägg i Katrineholms kommun

Grundläggande

Kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning (KBF) kan utgå till person som är folkbokförd i Katrineholms kommun och har beslut om bostad med särskild service för vuxna enligt LSS 9 § 9. Bostad med särskild service kan utföras i gruppboende eller serviceboende. Insatsen ska vara beviljad av och verkställd via Katrineholms kommun.

KBF är ett komplement till de bostadsbidrag och bostadstillägg som Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten handlägger. KBF utgår endast till personer som har ansökt och fått beviljat bostadsbidrag eller bostadstillägg hos Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten och ändå inte har minimibeloppet kvar efter att hyra är betald. Personen ska dessutom ha någon form av inkomst, till exempel aktivitets- eller sjukersättning.

Gifta och sammanboende

Sambor likställs med gifta när det gäller KBF. Om det på grund av omständigheterna är sannolikt att två personer är sambor, ska dessa likställas med sambor, om de inte kan visa att de inte är det.

En person som är gift men stadigvarande lever åtskild från sin makar/registrerad partner likställs med en gift person, om inte särskilda skäl talar emot detta.

Om personen är gift eller sammanboende ska bådars inkomster och förmögenheter räknas med och kostnaden för boendet delas lika mellan dem. Även minimibelopp att ha kvar påverkas, enligt Socialstyrelsens årligen fastställda belopp för avgiftsberäkning.

Om den sökande är sammanboende/har inneboende delas hyran på två. Bägge behöver inte vara folkbokförda på samma adress för att de ska räknas som sammanboende.

Bostad och hyra

KBF lämnas endast för bostad som i och med beslut om särskild bostad enligt LSS anvisats den sökande. Bostaden ska vara anpassad och ändamålsenlig med hänsyn till personens behov. Till bostadskostnad räknas hyra. Hushållsel räknas inte in i hyran. Extra, frivilliga tillägg som exempelvis kabel-TV, får inte räknas med i hyreskostnaden.

KBF gäller endast för personer som har andrahandskontrakt på bostaden där vård- och omsorgsförvaltningen har förstahandskontrakt.

Hysesavi och andra efterfrågade underlag ska lämnas till kommunen i samband med ansökan och ny ansökan görs inför varje år.

Minimibelopp

Minimibeloppet är det belopp personen bör ha kvar att leva på efter att hyra är betald. Minimibelopp ska täcka normalkostnaderna för personliga behov. Minimibeloppet förändras

varje år och utgår från det minibelopp som Socialstyrelsen fastställer årligen i meddelandeblad om uppgifter för beräkning av avgifter inom äldre- och funktionshinderomsorgen.

Ansökan

En ny ansökan ska göras årligen där följande uppgifter ska bifogas:

- Aktuella uppgifter om inkomst
- Aktuella uppgifter om boendekostnader
- Beslut om bostadstillägg/bidrag och, eventuellt särskilt bostadstillägg från Försäkringskassan alternativt beslut om bostadstillägg/bidrag från Pensionsmyndigheten.

Inkomster

Inkomster som tas med i beräkningen är samma som Försäkringskassan inkluderar vid beräkning av bostadstillägg/bidrag;

- Inkomst av tjänst
- Inkomst av näringsverksamhet
- Inkomst av kapital
- Tillgångar
- Vissa skattefria inkomster

Det är den beräknade årsinkomsten, som den enskilde och dennes eventuella make/maka eller sammanboende kan antas få under det närmaste året som ska ligga till grund för inkomstberäkningen.

Den sökande är skyldig att redovisa kopia av deklaration från föregående år.

Förmögenhet

Om personen har en förmögenhet som överstiger 100 000 kronor utgår inget KBF.

Beslut

Beslutet som fattas ska vara skriftligt och det ska av beslutet framgå om ansökan avslås eller beviljas. Det ska också framgå av beslutet, om ansökan beviljas, hur stort belopp som kommer att utbetalas och när utbetalning kommer att ske. Beslutet gäller för ett år i taget eller om personens ekonomiska förutsättningar ändras.

Utbetalning

KBF kan vid nyansökningar beviljas från och med den månad som ansökan har inkommit till kommunen. För personer som ansöker varje år utgår ersättningssumman retroaktivt från 1 februari för det år som tillägget avser, även om beslut fattas senare under året.

KBF utbetalas i förskott varje månad. Belopp som understiger 100 kronor per månad betalas inte ut.

Förändrade förutsättningar

Förändrade förutsättningar i inkomst, boendekostnader, familjesituation eller annat som kan påverka rätten till KBF, eller tilläggets storlek, måste anmälas skyndsamt till kommunen.

När ett beslut om bostad med särskild service enligt LSS avslutas upphör möjligheten att få KBF vid samma datum. Vid dödsfall gäller beslut om KBF under innevarande månad samt efterföljande månad, i enlighet med att dödsboet har möjlighet att säga upp lägenheten inom den tidsrymden.

Omprövning

KBF omprövas vid förändrade förutsättningar. Om nya uppgifter inkommer under tiden som beslut om KBF löper, eller om omständigheterna ändras, kan kommunen på egen hand ompröva beslutet om KBF.

Återbetalningsskyldighet

En person kan bli återbetalningsskyldig om KBF har betalats ut felaktigt, eller med felaktigt belopp. Personen har en skyldighet att snarast anmäla förändringar i inkomst, boendekostnader, familjesituation eller annat som kan påverka rätten till KBF, eller storleken på KBF.

Överklagan

Eftersom det inte finns en lagstadgad rätt till KBF fattas beslut utifrån dessa regler som fastställs i nuvarande styrdokument. Personen kan ta beslutet till Förvaltningsrätten som har att ta ställning till lagligheten i beslutet, det vill säga göra en laglighetsprövning, och antingen undanröja eller fastställa beslutet. Beslutet kan inte ändras.

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lednings- och verksamhetsstöd

Datum
2020-09-11Vår beteckning
VON/2020:62 - 119Vår handläggare
Mona KjellströmErt datum
Er beteckning

Vård- och omsorgsnämnden

Förslag till sammanträdesdagar år 2021 för vård- och omsorgsnämnden och enskilt utskott

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner det upprättade förslaget till sammanträdesdagar och tider för vård- och omsorgsnämnd och enskilt utskott år 2021.

Sammanfattning av ärendet

Vård- och omsorgsförvaltningen har i samråd med ordföranden upprättat förslag till sammanträdesdagar för år 2021 för vård- och omsorgsnämnden (VON), enskilda utskottet (EU) och beredningen.

Planeringen baserar sig kommunstyrelsens förslag till fullmäktige den 26 augusti 2020, § 99, att nämnderna anpassar sina sammanträden så att beslutsunderlag gällande årsredovisning, redovisning av genomförd internkontroll, underlag för övergripande plan med budget och delårsrapport kan ske enligt kommunstyrelsens inlämningstider.

Förslaget innebär åtta nämndsammanträden under året. Samtliga sammanträden är förlagda till torsdagar med ett undantag. Nämndsammanträdena föreslås starta kl. 13.15 och öppnas för allmänheten kl. 15. Intern information behandlas under den första delen av sammanträdet.

Beredning (inför nämnden) klockan 13.15-15.00	Nämnd klockan 13.15	Enskilt utskott klockan 13.15-15.00
14/1	28/1	4/2
11/2	25/2	11/3
8/4	22/4	15/4
27/5	10/6	20/5
12/8	26/8	15/6 (tis)
16/9	30/9	2/9
4/11	18/11	7/10
2/12	16/12	11/11
		9/12

Anna-Lena Ramstedt
FörvaltningschefMona Kjellström
Nämndsekreterare

Beslutet skickas till: Kommunstyrelsen, nämndsekreteraren för information till berörda, sekreterare EU, akten

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lednings- och verksamhetsstöd

Datum
2020-08-28Vår beteckning
VON/2019:1 - 110Vår handläggare
Mona KjellströmErt datum
Er beteckning

Vård- och omsorgsnämnden

Val av ny kontaktpolitiker för Resurscenter/LSS-bostäder

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden väljer XX som ny kontaktpolitiker för Resurscenter inklusive LSS-bostäder för tiden till och med den 31 december 2022.

Sammanfattning av ärendet

Lennart Halvardsson Petku (L) har avsagt sig uppdraget som ledamot i vård- och omsorgsnämnden. Då Lennart även var vald som kontaktpolitiker för Resurscenter inklusive LSS-bostäder behöver nyval göras.

Mona Kjellström
Nämndsekreterare

Beslutet skickas till: Den valde, verksamhetschef funktionsstöd, akten

Vård- och omsorgsförvaltningenDatum
2020-09-14Vår beteckning
/Ärendebeteckning/ -
/Ärendeklasskod/

Lednings- och verksamhetsstöd

Vår handläggare
Mona KjellströmErt datum
Er beteckning

Vård- och omsorgsnämnden

Meddelanden

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner redovisningen av meddelandena.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Har översänt kontrollrapport den 2 september 2020 från en anmäld inspektion av Kulturgruppen Resurscenter. Inga avvikelser konstaterades. *Hnr 2020:854*

Mona Kjellström
Nämndsekreterare
